Pełna tabela Loterii

Dziś 10 stron

Pismo nie jest datowane naprzód

ROK XIV. Nr. 139 (4815) WILNO, niedziela 21 maja 1939 r. Cena 15 gr

KURJER WILEŃSKI

Nowogródzki, Grodzieński, Suwalski, Poleski i Wołyński

Dzisiejszy egzamin wyborczy Wilna

Jesteśmy obywatelami najpiękniejszego miasta w Polsce. Natura uposażyła je w malownicze położenie przodkowie nasi wznieśli tu wspaniałe zabytki kultury i budownictwa, a ludność Wilna słynie z ujmujących cech charakteru.

Jednakże przedmieścia nasze dotąd toną w kurzu i błocie. Nie ma tu poza tym bardzo wielu urządzeń, które posiadają inne miasta na zachodzie. Przemysł, handel i rzemiosło wileńskie są słabsze niż gdzie indziej.

Braków jest dużo wszędzie: i w szkolnictwie, i w szpitalnictwie, w budownictwie ulic i chodników na przedmieściach, w budownictwie tanich mieszkań, schronisk turystycznych i w ogóle we wszystkich działach inwestycyj o charakterze użyteczności publicznej.

Wilno jest jak ten źle odpolerowany drogocenny kamień, który ocenić mogą tylko znawcy.

Olbrzymie wartości Wilna dla turystów krajowych i zagranicznych nie są wykorzystane. Ludzie miejscowi tracą przez to wielkie możliwości zarobku i polepszenia bytu.

Nie zaprzeczamy, że jest znacznie lepiej niż było dawniej, jak tego demagogicznie dowodzą różni działacze partyjni, ale chcemy, aby szybciej niż dotąd zachodziły zmiany na lepsze

Do zmian tych napewno nie przyczyni się żaden program polityczny ani listy partyjne, a tylko uczciwa i wytrwała praca ludzi nieskrępowanych żadną zależnością partyjną, ludzi traktujących jednakowym sercem wszystkich Wilnian, dobrych Polaków przez to, że są dobrymi obywatelami miasta i chcą pracować dla jego rozwoju.

Radnych tego typu każdy wyborca może *wybrać* z pośród kandydatów figurujących na liście Chrześcijańskiego Bloku Rozwoju Gospodarczego m. Wilna.

Przytoczony powód wystarczy dla uzasadnienia, że każdy zdrowo, i niezależnie myślący obywatel winien oddać swój głos na wybranych przez siebie najlepszych kandydatów z listy Nr 1.

Wbrew złośliwym twierdzeniom list konkurencyjnych jest tam dość kandydatów i miejscowych i całkowicie zasługujących na zaufanie, aby można było poprzeć listę wszystkimi głosami, jakimi rozporządza każdy wyborca.

Jednakże wobec tego, że niestety agitacja przedwyborcza nie ograniczyła się do mówienia tylko rzeczy pozytywnych o swojej liście i że mieliśmy wiele do czynienia z bezceremonialnym koncentrycznym atakiem „zjednoczonych demokracyj" socjalistycznej i narodowej, ponieważ były używane tego rodzaju chwyty, jak twierdzenie, że Hitler osobiście będzie się cieszył z ewentualnej klęski listy Nr 2 i żeby go zasmucić trzeba tej liście zapewnić triumf, należy pewne rzeczy powiedzieć wyraźnie.

Istnieją różne rodzaje demokracyj. Jedna polega na tym, że wszyscy są równi wobec prawa, że traktuje się jednakowo ludzi o różnym poziomie zamożności i stanowiska społecznego, się dąży do usunięcia niesprawiedliwości w życiu społecznym.

Druga zmierza do osłabienia egzekutywy, głosi przerost swobody jednostki nad względami dobra społecznego i racji państwowych.

Lista Chrześcijańskiego Bloku Rozw. Gosp. m. Wilna swym programem czyni zadość wymaganiom wymienionym w punkcie pierwszym. Mało tego, sama konstrukcja tej listy i zupełne nieskrępowanie kandydatów wewnątrz Bloku są nawskroś demokratyczne, czego nie da się powiedzieć o listach konkurencyjnych, zbyt mocno krępujących kandydatów dyscypliną partyjną.

Socjal-demokracja (lista Nr 2) i narodowa-demokracja (Komitet t.z. Katolicko-Narodowy) są ponadto w swych społecznych hasłach programowych antydemokratyczni.

Najtańszą demagogią przedwyborczą jest obiecywanie zmniejszenia ciężarów, a powiększenia korzyści, jakie osiąga każdy obywatel. Rozsądny człowiek rozumie, że to jest niemożliwe. Kryją się w tym jednak i inne momenty niezwykle charakterystyczne.

Bierzemy przykładowo system pobierania opłat wodociągowo-kanalizacyjnych, tak namiętnie zwalczany przez „Słowo". Okazuje się (wykazujemy to w art. na str. 5), że zmiana systemu stanowiłaby tylko zupełnie nieusprawiedliwione *odciążenie wielkich kamieniczników żydów*, dla których opłaty za t. zw. „suchą wodę" stanowią rodzaj przymusu włączenia się do sieci kan.-wodociągowej i dania higienicznych warunków mieszkaniowych lokatorom. Coś zupełnie sprzecznego z wyznawanym antysemityzmem.

Zastanówmy się z kolei nad sprawą dużej wysokości innych obciążeń, wygórowanej taryfy elektrycznej itd.

I znowu wypada zapytać, czy wiecie panowie „demokraci", ile jest w Wilnie mieszkań dotąd nie zelektryfikowanych i czy wiecie, że zanim można będzie pomyśleć o oświetleniu ich elektrycznością, najprzód trzeba mieszkańcom ich dać chleb i zatrudnienie.

[illegible] obciążenia nie wyłączając wysokiej taryfy elektrycznej w warunkach wileńskich nie spadają na najbiedniejszych. Ten grosz ciężko wyduszony od zamożnych, średnio zamożnych i mało zamożnych, przy szeroko zakrojonej akcji inwestycyjnej, daje zatrudnienie, daje chleb naprawdę najbiedniejszym.

Żadna polityka nie jest tak demokratyczna, tak celowa społecznie, jak polityka wielkich inwestycyj, kosztem najwyższych obciążeń na jakie można się zdobyć.

Wydaje mi się, że polityka obu Bloków Gospodarczych: jednego szła dotąd, a drugiego pójdzie w przyszłości po tej linii.

To nie jest zarzut, a zasługa wobec Wilna. Pomijając nawet jakiekolwiek względy społeczne, jest to jedyna rozsądna polityka, jak na miasto w tym w tym stadium zaawansowania gospodarczego i inwestycyjnego, co Wilno. Trzeba przecierpieć, ale Wilno wydźwignąć na należny jemu poziom.

Nie cenię tak nisko, ani endeków, ani socjalistów i demokratów, abym przypuszczał, że oni, gdyby mieli władzę po linii tej polityki w końcu też nie poszli. Ale właśnie dlatego mam żal do nich za używanie w agitacji argumentów obliczonych na niewiedzę i nieświadomość ludzką.

Szanuję przeciwników i zdaniem moim krzywdzi Komitet Katolicko-Narodowy — porównanie go do „zaplutego karła", a P. P. S-owców do „spółki międzynarodowej" (vide wczorajszy Express), ale od nich też żądam szacunku i dla intencji organizatorów naszej listy i rozumu jej wyborców.

Odkładam pióro, bo nie pora uczyć wtedy, gdy już nadszedł egzamin i wiem, że Wilno dotychczas umiało egzaminy zdawać nie najgorzej.

Piotr Lemiesz.

Anglia i Francja szukają wspólnie kompromisu z Sowietami

PARYŻ, (PAT). — O godz. 5 po południu **rozpoczęły się w Paryżu rozmowy angielsko-francuskie, mające na celu znalezienie kompromisu w pertraktacjach dyplomatycznych z Moskwą.** Rozmowy te poprzedzone zostały o godz. 10 rano posiedzeniem rady ministrów.

W rozmowach francusko-angielskich, które rozpoczęły się popołudniu, wzięli udział ze strony francuskiej: premier **Daladier**, min. **Bonnet**, sekretarz generalny na Quai d'Orsay Leger, oraz dyrektor departamentu politycznego Charveriat, ze strony angielskiej — min. **Halifax**, ambasadr brytyjski w Paryżu Phipps, oraz wyższy urzędnik Foreign Office, towarzyszący ministrowi Halifaxowi, William Strag.

* * *

W kołach politycznych z konferencją wiązano do pewnego stopnia rozmowy, jakie odbył w piątek po południu min. Bonnet, a mianowicie rozmowę z ambasadorem sowieckim Suricem, oraz ambasadorem niemieckim hr. Welczkiem.

Przed samym rozpoczęciem rozmów francusko-angielskich, premier Daladier odbył rozmowę z ambasadorem Łukasiewiczem.

O ile chodzi o opinię kół politycznych Paryża co do przebiegu rozmów dyplomatycznych z Sowietami, to w Paryżu utrzymuje się przekonanie, że sprawa ta weszła już w stadium decydujące. mianowicie, że **wyjaśnia się ostatecznie czy jest możliwość dojścia z Sowietami do porozumienia, lub też czy rozbieżności zbyt dalekie między Londynem a Moskwą uniemożliwiają to porozumienie.** — W każdym razie we francuskich kołach politycznych utrzymuje się optymizm co do definitywnego wyniku pertraktacyj z Moskwą.

Niemniej podkreślić należy, iż ostatnio taktyka Sowietów w ich rokowaniach z Londynem wywołała we francuskich kołach politycznych, nawet tych, które dotychczas były jak najprzychylniej nastrojone do daleko idącej współpracy z Moskwą, ujemne wrażenie. Cały szereg dzienników zadaje sobie pytanie **czy Moskwa w ogóle przystąpiła do rokowań z dobrą wolą.** Cały szereg dzienników paryskich podkreśla, że o ile rząd angielski czynił stale koncesje na rzecz zbliżenia tezy angielskiej i sowieckiej o tyle stanowisko Moskwy było nieugięte.

PARYŻ, (PAT). — Konferencja lorda Halifaxa z premierem Daladier, i min. Bonnetem trwała **trzy godziny.** Po zakończeniu rozmów, min. Halifax jak również i ministrowie francuscy powstrzymali się od jakichkolwiek deklaracyj. Według kół politycznych, **kompromisowy projekt co do rokowań dyplomatycznych z Moskwą, opracowany na wspólnej konferencji francusko-angielskiej, na podstawie sugestyj francuskich, będzie doręczony ambasadorowi Majskiemu w Genewie.**

„Linia Zygfryda" na wschodzie Rzeszy

Propaganda niemiecka nawet swoje jawne porażki nazywa sukcesami

BERLIN, (PAT). — Propaganda niemiecka nie pomija żadnych sposobności by wpoić szerokim masom przekonanie o potędze wojskowej i politycznej Trzeciej Rzeszy. Temu więc celowi służyła w pierwszym rzędzie inspekcja Hitlera budujących się na zachodzie fortyfikacyj, zapewniająca społeczeństwo o nienaruszalności tych umocnień.

Dotychczas mówiono jednak tylko o „bezpieczeństwie na zachodzie". Obecnie uspakaja na łamach „Voelkischer Beobachter" ppłk. Wedel, oficer sztabu generalnego społeczeństwo niemieckie co do granic wschodnich Rzeszy. Pisze on. że póki Rzeszę łączyły z Polską przyjazne sąsiedzkie stosunki, sprawa zeszła na drugi plan. Mimo to jednak można stwierdzić, że również i na wschodzie stworzona została w dużym stopniu linia obronna. Roboty te dokonane zostały dla obrony przede wszystkim stolicy Rzeszy, dalej obszaru Śląska i zabezpieczenia Pomorza. Zwłaszcza Prusy Wschodnie, dowodzi autor, jako najbardziej zagrożony kraj niemiecki, uważać należy za silnie umocnione. Przyznaje on, że system obronny na wschodzie nie odpowiada sile fortyfikacyj na zachodzie. Nie jednego należy tu jeszcze dokonać. Dlatego też siła obronna twierdz wschodnich ma być zrównana z twierdzami zachodnimi. Silne oddziały służby pracy są już przy robocie tej na Śląsku, a w niedalekiej przyszłości zastosowane będą potężne roboty fortyfikacyjne podobnie jak i na zachodzie. Doczekaliśmy się cudu, kończy autor, twierdz zachodnich w 1938 roku, doczekamy się tego samego cudu twierdz wschodnich w r. 1939.

W ten sposób usiłuje się wpoić społeczeństwu niemieckiemu poczucie bezpieczeństwa w dziedzinie wojskowej. Analogiczną taktykę stosuje się również i w dziedzinie politycznej. Wszelkie pociągnięcia dyplomatyczne W. Brytanii na wschodzie Europy, przedstawiane są czytelnikowi niemieckiemu jako nieudane. Tym porażkom dyplomatycznym W. Brytanii przeciwstawia się sukcesy polityczne Berlina i Rzymu, bądź na Bałkanach, bądź też w państwach skandynawskich, gdzie nawet odmowa zawarcia paktu nieagresji ze strony Finlandii, Norwegii i Szwecji podawana jest jako niezwykły sukces Rzeszy, potwierdzają w pełni, że nie uważają się one za zagrożone przez Niemcy

Podpisanie układu litewsko-niemieckiego

BERLIN, (PAT). — Wczoraj podpisany został w Berlinie przez min. spr. zagr. Rzeszy V. RIBBENTROPA i min. spr. zagr. Litwy URBSZYSA układ gospodarczy niemiecko-litewski. Zawarciem obecnego układu ustalono udział Rzeszy w eksporcie litewskim, na 30 proc. ogólnego eksportu. Układ nie przewiduje kierowania eksportu, czy też importu litewskiego wyłącznie przez Kłajpedę. Litwa zachowała sobie zatem i nadal wolność decyzji w ustalaniu dróg dla swego handlu morskiego.

Ostateczne ustalanie wolnocłowej strefy nastąpi dopiero za rok.

Kwestie natomiast losu ludności litewskiej w Kłajpedzie, na czym Litwie tak bardzo zależało nie zostały poruszone.

Inauguracja transatlantyckiej linii powietrznej

NOWY JORK, (PAT). — O godz. 18 (czasu amer.) wystartował do Europy z portu nowojorskiego wodnopłatowiec towarzystwa Panamerican Airways "Yankee Clipper", mając na pokładzie 14 ludzi załogi pod dowództwem kapitana Laporte. Wodnopłatowiec nie zabrał tym razem żadnych pasażerów, wiezie natomiast do Europy 100 tysięcy listów.

Pierwsze wodowanie nastąpić ma na wyspach azorskich, po 14 godzinach lotu.

Własna obsługa telefoniczna z Warszawy

Protesty z okręgu 47 (Wilno) odrzucone

Izba wyborcza Sądu Najw. rozważała merytorycznie protesty przeciw wyborom sejmowym w okr. miejskich Nr. 47 (Wilno) i 93 (Poznań). Wszystkie skargi wniesione w tych obu miastach Sąd Najw. uznał za nieuzasadnione i pozostawił bez uwzględnienia.

Komunikat o audiencji dziennikarzy u Premiera nie był zgodny ze stanem faktycznym

Doroczny walny zjazd dziennikarzy Rzplitej odbyty w Gdyni w drugim dniu obrad, poświęconym sprawom organizacyjnym, jednomyślnie zatwierdził następujące uchwały:

„Zarząd Główny Zw. Dziennikarzy R. P. stwierdzu, że komunikat o audiencji delegacji Wydz. Wykonawczego u prezesa Rady Ministrów, donoszący iż „delegacja wyraziła przekonanie, że bez wątpienia nie zajdzie w przyszłości konieczność zastosowania do żadnego dziennikarza tak ostrego środka zapobiegawczego jaki został niedawno użyty w stosunku do red. Mackiewicza“ nie jest zgodny ze stanem faktycznym, jak wynika z przedstawionego przez Wydz. Wykonawczy przebiegu rozmowy z p. premierem Składkowskim dn. 14 ub. m. — stwierdza również, że komunikat wspomniany wymagał natychmiastowego sprostowania ze strony Wydz. Wykonawczego.

Zarząd Główny wysłuchawszy wyjaśnień szczegółowych Wydz. Wykonawczego poleca opublikowanie odnośnych dokumentów w najbliższym Biuletynie Synd. Dzien. Warsz. i postanawia uchwałę powyższą ogłosić w prasie“.

Sprawa zamachu na lokal ZNP w Łodzi

została umorzona

Wpłynęła do Sejmu odpowiedź min. Grabowskiego na interpelację posła Dudkiewicza w sprawie zamachu bombowego na dom Zw. Naucz. Polsk. w Łodzi. Minister pisze, że po skrupulatnym śledztwie i po dochodzeniach przeprowadzonych przez wszystkie władze, zatrzymano 6 osób, podejrzanych i udział w zamachu. Nie znaleziona dostatecznych dowodów dla oskarżenia ich, wobec tego 31 grudnia r. ub. prokurator sprawę umorzył.

Ponieważ od tego czasu ani rodzina zabitego przez bombę, ani zarząd ZNP nie zaskarżył tej decyzji, a jednocześnie nie ujawniły się żadne nowe okoliczności, przeto minister nie uważa za możliwe wznowienie dochodzenia w tej sprawie.

Posłowie z Pomorza domagają się retorsyj w stosunku do Niemców w Polsce

Wpłynęły do Sejmu i zostały przyjęte do laski marszałkowskiej interpelacje niezależnych posłów z Pomorza Ratajczyka i Konecznego w sprawie traktowania mniejszości niemieckiej w Polsce na zasadach wzajemności.

Interpelanci przytaczają długą listę znanych represyj i eksesów antypolskich w Niemczech. Przypominają następnie stare polskie przysłowie: „Jak Kuba Bogu, tak Bóg Kubie“. Wreszcie zwracają się do min. Spr. Wewn. z zapytaniem, czy nie postanowił zastosować do mniejszości niemieckiej w Polsce zarządzeń odwetowych.

Dziś wybory w 49 miastach

Dziś w 49 miastach Polski odbywają się wybory do rad miejskich..

Min. Kościałkowski w Nowogródku

Wczoraj przybył do Nowogródka pan minister opieki społecznej Marian Zyndram Kościałkowski.

Pan minister na konferencji z p. wojewodą Adamem Sokołowskim oraz starostami powiatowymi województwa nowogródzkiego, dyrektorem wojewódzkiego biura Funduszu Pracy Wilczyńskim i z zainteresowanymi czynnikami dał szczegółowe instrukcje w związku z akcją opieki nad rodzinami rezerwistów.

Uproszczenie procedury wypłaty zasiłków rodzinom żołnierzy

WARSZAWA, (Tel. wł.) Celem przyśpieszenia wypłat zasiłków dla rodzin żołnierzy odbywających czynną służbę wojskową minister spraw wewnętrznych wydał ostatnio zarządzenie upraszczające stosowany dotychczas w tych wypadkach tryb postępowania.

Komitet budowy kopca Marsz. Piłsudskiego

WARSZAWA, (Pat). W sali konferencyjnej ministerstwa spraw wojskowych odbyło się walne zgromadzenie członków komitetu budowy kopca Józefa Piłsudskiego w obecności pana prezesa rady ministrów gen. F. Sławoja Składkowskiego. Zebraniu przewodniczył płk Aleksander Prystor.

Na wniosek przewodniczącego zebrani przez powstanie trzyminutową ciszą uczcili pamięć zmarłego prezesa komitetu budowy kopca Józefa Piłsudskiego ś. p. Walerego Sławka, a następnie uczcili pamięć zmarłych członków komitetu: ś. p. gen. Gustawa Orlicz-Dreszera, ś. p. marszałka Stanisława Cara, ś. p. gen. D. Konarzewskiego, ś. p. ministra Władysława Zawadzkiego.

Na miejsce zmarłego prezesa komitetu ś. p. płk. Walerego Sławka wybrano prezesem gen. broni Kazimierza Sosnkowskiego. Na wakujące stanowisko zastępcy prezesa komitetu wybrano gen. dyw. Fabrycego, na wakujące miejsce członka komisji rewizyjnej po ś. p. gen. G. Orlicz-Dreszerze wybrano p. ministra Ignacego Matuszewskiego.

Dziatwa z Wilna witała angielską parę królewską

OTTAWA, (Pat). We wczorajszym powitaniu królewskiej pary królewskiej brała udział grupa, złożona z 1000 polskich dzieci, pochodzących z Ottawy oraz przybyłych specjalnym pociągiem z polskiego osiedla Wilno (Barrysbay).

Zdobędziemy nowe wartości

Depesza wiceprem. Kwiatkowskiego na Zjazd LMK

TORUŃ, (PAT). — Rozpoczął się w Toruniu dwudniowy ogólno-polski ósmy walny zjazd delegatów L. M. K.

Po ukonstytuowaniu się prezydium zjazdu wśród wielkiego entuzjazmu odczytano depesze nadesłane przez ks. kard. Hlonda, gen. Sosnkowskiego, p. min. Świętosławskiego, p. min. Grabowskiego, min. Ulrycha, komandora Świrskiego oraz depeszę p. wicepremiera Kwiatkowskiego w której pisze m. in.:

„Psychiczne nastawienie społeczeństwa w stosunku do każdego zadania i każdej trudności jest jednym z najważniejszych czynników.

Liga reprezentowała zawsze nastawienie ofenzywy, nastawienie walki przeciwko trudnościom, wysiłku w obliczu potrzeby

To właśnie podejście zaznaczyło się długim łańcuchem zwycięstw i osiągnięć w dziedzinie polityki morskiej.

W chwili obecnej wyłoniły się w świecie nowe trudności i nowe napięcia. Ne ominęły one i naszego państwa. **Jeśli jednak przeciwstawimy tym trudnościom naszą upartą i zdecydowaną wolę, nasz dojrzały spokój, nasze lekceważenie kłamliwej propagandy antypolskiej, to zapewniam, że zdołamy przemienić obecne trudności na nowe i trwałe wartości polityczne, gospodarcze i moralne“.**

Złote gody ze sceną w Grodnie

W dniu 18 bm. obchodziła jubileusz 50-lecia pracy scenicznej p. Zofia **Muellerowa**, zasłużona artystka i długoletnia aktorka teatru miejskiego w Grodnie. W dniu jubileuszu wystawiona została sztuka Kiedrzyńskiego „Pensjonat we dworze“ z udziałem jubilatki.

Za pracę na polu kultury i sztuki p. Muellerowa została odznaczona złotym krzyżem zasługi.

Kronika telegraficzna

— **Żydzi litewscy wyrażają niezadowolenie** z powodu ogłoszenia angielskiej „białej księgi“ w sprawie Palestyny. Delegacja społeczeństwa żydowskiego w Litwie wręczyła ministrowi spraw zagr. memoriał w tej sprawie. Udała się ona również do angielskiego charge d'affaires w Litwie Prestana, któremu wręczyła protest.

— **B. premier rządu litewskiego** ks. Mironas, ma zamiar usunąć się zupełnie z życia politycznego i przenieść się na prowincję.

— **Na skutek akcji zmierzającej do skoncentrowania wszystkiego złota japońskiego** w rękach skarbu, minister finansów postanowił zarządzić z dniem 1 lipca inwentarz złota pod wszystkimi postaciami.

— **Opuścił Litwę komisarz portu kłajpedzkiego** z ramienia Ligi Narodów, Widding. Na stanowisku tym pozostawał on do czasu przyłączenia Kłajpedy do Litwy. Komisarz Widding przyjęty został na prywatnej audiencji pożegnalnej przez prezydenta Smetonę, który mu wręczył order Gedymina 1 klasy.

— **Została uroczyście otwarta** 16 konferencja studencka „państw bałtyckich „Sell“ przy udziale ok. 60 przedstawicieli studentów łotewskich, estońskich i fińskich. W ramach dni „Sell“ odbyło się doręczenie wojsku litewskiemu 72 karabinów, zakupionych z ofiar studentów litewskich.

— **Finlandia ma zaciągnąć w Stanach** szą pożyczkę dolarową dla realizacji planu ufortyfikowania wysp Alandzkich. Również kapitał angielski miałby być zainteresowany.

— **W Liege otwarta została międzynarodowa wystawa wodna**, zorganizowana z okazji ukończenia budowy kanału łączącego Liege i Antwerpię. Na uroczystość otwarcia wystawy przybył król Leopold w towarzystwie córeczki i 2 synów, z których młodszy, 5-cioletni książę Liege, wygłosił słowa formuły inauguracyjnej.

— **Rząd brytyjski postanowił zamknąć** swe poselstwo w Pradze. Personel poselstwa, opuści Pragę w dniu dzisiejszym.

— **Wolne Miasto Gdańsk zgłosiło** swój udział w wystawie powszechnej w Rzymie w r. 1942.

— **W jednym z domów w centrum Pragi** wybuchła petarda. Naskutek wybuchu 4 piętrowa kamienica została częściowo zdemolowana. W domu, w którym nastąpił wybuch mieściło się biuro jednej z lóż masońskich.

— **Z powodu gęstej mgły wpadły na skały** w pobliżu wysp Allandzkich dwa statki: estoński „Eha“ i szwedzki „Gunny“. Statek „Eha“ zatonął w ciągu nocy „Gunny“ zaś tonie. Obie załogi uratowały się na łodziach ratunkowych.

— **Przyjechał do Polski** i bawi w Warszawie komandor Steven King-Hall, wybitny angielski publicysta polityczny i pisarz.

— **Regent Jugosławii** ks. Paweł oraz księżna Olga przybyć mają do Berlina 1 czerwca.

— **B. czeskosłowacki minister spraw zagranicznych dr Chvalkowsky** objął funkcję posła protektoratu Czech i Moraw w Berlinie. Stanowisko to odpowiada zajmowanym swego czasu przez posłów niemieckich państw związkowych w Berlinie.

— **Od 15 do 20 maja odbywała się w Krakowie 40-ta międzynarodowa konferencja aeronautyczna** (C. A. I.) grupująca zarządy naczelne lotnictw cywilnych państw zachodniej i środkowej Europy. W obradach, które odbywały się w salach ratusza, wzięli udział szefowie służb lotniczych Anglii, Francji, Niemiec, Holandii, Belgii; Szwajcarii, Danii i Polski oraz obserwator ze strony Norwegii.

— **Z Gniezna donoszą**, iż spadł w okolicy Łubowa i Dziekanowic grad dużej wielkości. Grad zniszczył zboża, wyrządzając duże szkody.

Szabla gen. Franco na ołtarzu...

MADRYT, (PAT). — W czasie uroczystości w kościele św. Barbary, gen. Franco wręczył kardynałowi Goma y Tomas swą szablę, którą kardynał złożył na ołtarzu.

W protektoracie

PRAGA, (PAT). — Plac im. Masaryka w Ołomuncu został przemianowany na plac Adolfa Hitlera, ul. 28 października — na ul. 15 marca. Zaznaczyć należy, że liczba Niemców w Ołomuncu wynosi około 25 proc całej ludności miasta.

50 milionów marek potrafił wywieźć król Zogu z Albanii

STAMBUŁ, (Pat). Prasa donosi, że b. król Albanii Zogu złożył całą swą gotowiznę w bankach tureckich. Według dzienników, chodzi tu o sumę 50 milionów marek.

Nieszczęśliwy wypadek z rektorem U. J. dr Lehr-Spławińskim

KRAKÓW, (PAT). — Na uroczystości jubileuszowe uniwersytetu w Sofii z ramienia U. J. wyjechał w zastępstwie chorego rektora U. J. dr Lehr Spławińskiego prof. Małecki.

Wyjazd rektora prog. Lehr Spławińskiego uniemożliwiła ciężka choroba, gdyż uległ on nieszczęśliwemu wypadkowi złamania kręgosłupa, w związku z czym już drugi miesiąc leży unieruchomiony w opatrunku gipsowym.

7 mies. więzienia za napad na premiera

BRUKSELA, (Pat). Baron Piotr Danathan, jeden z uczestników napaści na b. premiera Spaaka, jaka miała miejsce 2 lutego rb., skazany został na 7 miesięcy więzieni.

Głosujemy dziś tylko na kandydatów listy Nr 1

Za jaką cenę Japonia wejdzie w przymierze z „osią“

PARYŻ, (PAT). — Havas donosi z Tokio:

Premier Hiranuma podjął energiczną akcję dla spowodowania decyzji co do zajęcia stanowiska wobec paktu antykominternowskiego. **Rząd japoński sądzi, że będzie w możności bądź ogłosić, że Japonia gotowa jest przyłączyć się w przyszłość do obu partnerów, bądź też, jeśli pewne sugestie japońskie będą przyjęte przez Rzym i Berlin, podpisać układ wiążący Japonię z nowymi sprzymierzeńcami.**

Wczorajszy dzień polityczny stał pod znakiem ważnych decyzyj. Po posiedzeniu rady ministrów ministrowie wojny i marynarki odbyli pół godzinną naradę. Premier Hiranuma przyjęty był na audiencji przez cesarza.

Jutro min. Ciano w Berlinie podpisze akt przymierza z Niemcami

RZYM, (PAT). Rano o godz. 8,30 minister spr. zagr. Ciano opuścił specjalnym pociągiem Rzym, udając się do Berlina w towarzystwie podsekretarza stanu gen. Pariani, szeregu wyższych oficerów, dyrektora generalnego M. S. Z. hr. Vitetti, kilku wyższych urzędników M. S. Z. oraz licznych dziennikarzy. Min. Ciano przyjedzie do Berlina w niedzielę około godz. 11.

W poniedziałek odbędzie się w nowym pałacu kancierskim uroczyste podpisamie przymierza włosko-niemieckiego przez ministrów Ciano i Ribbentropa.

2 katastrofy samochodowe w Niemczech

BERLIN, (Pat). Wczoraj wydarzyły się w Niemczech dwie ciężkie katastrofy samochodowe. Samochód z Frankfurtu nad Menem, w którym znajdowało się 5 osób, jadący ze zbyt wielką szybkością, rozbił się na skręcie szosy o drzewo i zwalił się następnie w przepaść. Jedna z osób została zabita na miejscu, dwie inne zmarły w drodze do szpitala, pozostałe walczą ze śmiercią. Powodem katastrofy była zbyt wielka szybkość.

Inna katastrofa wydarzyła się w pobliżu granicy holenderskiej. Nietrzeźwy kierowca samochodu, jadąc z niedozwoloną szybkością przejechał na śmierć 4 osoby.

11 robotników zginęło pod śniegiem

MEDIOLAN, (Pat). W dolinie Formazza w pobliżu granicy szwajcarskiej zasypała lawina na wysokości 2000 mtr. barak, zamieszkiwany przez robotników pracujących przy budowie elektrowni. Z pod śniegu zdołano dotychczas wydobyć zwłoki 11 robotn.

Wizyty floty francuskiej

PARYŻ, (PAT). — Jak donoszą dzienniki w ciągu maja i czerwca flota francuska złoży szereg wizyt w portach angielskich, belgijskich i holenderskich.

Na czele jednostek wchodzących w skład delegacji francuskich sił morskich stać będzie wiceadmirał Gensoul, dowódca eskadry atlantyckiej

Dymisja ministra finansów w Holandii

AMSTERDAM, (Pt). Minister finansów de Wilde podał się do dymisji. Według krążących pogłosek, powodem dymisji miała być rozbieżność poglądów z pozostałymi członkami gabinetu na kwestię programu budowy floty.

Mistrz piłkarski Litwy remisuje z warszawską Polonią

Na boisku Polonii w Warszawie odbył się w sobotę międzynarodowy mecz piłkarski pomiędzy mistrzem Litwy L. G. S. F. a stołeczną Polonią. Zawody przyniosły wynik nie rozstrzygnięty 2:2 (0:0).

Mecz tenisowy Polska—Niemcy

W sobotę, w drugim dniu meczu tenisowego o puchar Davisa Polska — Niemcy została dokończona, przerwana w dniu poprzednim gra Tłoczyński — Henkel. Ostatecznie wygrał Polak w stosunku 6:4, 6:8, 6:4, 3:6, 6:3.

Gra podwójna odbędzie się dzisiaj, zaś dwie pozostałe gry pojedyncze w poniedziałek.

Charakter układu włosko-niemieckiego

RZYM. (Obsł. sp.) Jak donosi „Stefani“, niemiecki ambasador w Rzymie von Mekensi wczoraj pośpiesznie wyjechał do Berlina, wioząc ze sobą dokładny tekst umowy sojuszu włosko-niemieckiego.

Tekst ten został niezwłocznie doręczony Hitlerowi, który zapozna się z im dokładnie zanim zostanie podpisany przez Ciano i von Ribbentropa.

LONDYN. (Obsł. sp.) Jak donosi „Nevs Cronicl“ tekst umowy trzymany jest przez czynniki rzymskie w wielkiej tajemnicy. Wiadomo jednak, że zawiera on szereg punktów precyzujących wzajemne zobowiązania Włoch i Niemiec. Sojusz ten, twierdzi korespondent tego pisma, ma wyraźny charakter sojuszu zaczepnego i obronnego.

Panuje przekonanie, że tekst sojuszu zawiera również klauzulę dokładnie precyzującą kwestię kolonialną. Dlatego też przewidywania kół zagranicznych, że po oficjalnym podpisaniu sojuszu niemiecko-włoskiego, państwa „osi“ podejmą w całej pełni ofensywę kolonialną, wyglądają aż nadto prawdopodobie.

„Niespodzianki tak lubię ogromnie“

(Korespondencja własna)

Gdańsk, 18.V. 39.

Opinia publiczna Europy i Ameryki od czasu do czasu jest zaskakiwana niespodziewanymi posunięciami dyplomatycznymi i militarnymi Hitlera. Pomysłowy Führer decyzjami swoimi dostarcza światu sensacji. Wiele jednak z tych decyzji nie było obliczone na wywołanie efektów zewnętrznych ale były to jakby zastrzyki wewnętrzne.

Po zajęciu Sudetów, aneksji Czech i Moraw, zagarnięciu Kłajpedy, duma uderzyła do głów przewódców, zasmakowały łatwe zwycięstwa, — w partii rozkołysały się namiętności, zdawało się, że Niemcy hitlerowskie, nie znają przeszkód w swym zaborczym pochodzie. Masy partyjne też zechciały odczuć doraźne korzyści, wynikłe z owych świetnych sukcesów. Prasa hitlerowska tryumfalnie wieściła niemieckie zwycięstwo, ale mimo to nie wszyscy dostali intratne posady, chleb nie potaniał, masła nie przybyło, a świadczenia na rzecz państwa i partii ani odrobinę nie zmalały.

Przeciętny obywatel mógł dojrzeć problematyczne korzyści z odniesionych sukcesów. W dodatku niektóre „sukcesy“, będące zaledwie w sferze projektów, obwieszczono już jako niemal dokonane. Takim właśnie sukcesem był Gdańsk. W okresie realizowania serii powodzeń padło też i to słowo: Gdańsk. Padło na glebę podatną, bowiem partia wychowywała swych członków w przekonaniu, iż Niemcom nikt nie jest w stanie się przeciwstawić. O sąsiadach mówiło się w partii z lekceważeniem, że: „nawet strzelać nie umieją“. Tymczasem...? Wspaniała postawa Polski roz chwiała legendę o wszechpotędze hitlerowskich Niemiec.

Wysokie napięcie imperialistyczne w szeregach partyjnych, do czego tak starannie dążono w ciągu długiego czasu i co tak znakomicie podniesiono przez ostatnie zdobycze terytorialne, teraz w zetknięciu z polską rzeczywistością musiało być łagodnie rozładowywane. Rozładowywano je *terminami*. Padają hasła, pozdrowienia: 28, 9, coraz to odraczające „wielki dzień Gdańska“, na tydzień, dwa tygodnie itp. Zapowiadano pucz kilkakrotnie i w ostatniej chwili przesuwano jego termin. Najwymowniejszym tego dowodem była zapowiedź wielkiej sztafety na dzień 15 maja. Gdy zbliżał się wyznaczony termin, zrobiono szum w Gdańsku. Sztafeta z Prus Wschodnich miała liczyć 30.000 osób, tymczasem nadszedł 15, 16 i nic, tak, jak był 28, 9. Owszem 300 członków sztafety gdańskiej całkiem sprawnie i pod niezłą orkiestrą przemaszerowało spokojnymi ulicami Gdańska. Termin minął. Czy Führer wyznaczy nowy? .. Może. W każdym bądź razie Führer zrobił znowu niespodziankę, ale własnej partii. Przeciętny SS-mann nie analizuje zarządzeń partyjnych, nie rozumuje, nie myśli o nich, i w tym podobno leży siła Niemiec, ale oto ten Niemiec dostał już rozkaz do wykonania, jest stworzony do precyzyjnego wykonywanie rozkazów i... nie wykonywa wydanych już rozkazów. Dlaczego? Rozbujany dotychczasowym zdobywczym nastawieniem, odpowiednią agitacją partii urobiony, przekonany o swej niezmiernej potędze S S mann *zaczyna być niezadowolony.*

A Führer? Obmyśla nową niespodziankę.

Pewnego razu w tramwaju zauważyłem czterech policjantów, prowadzących półgłosem rozmowę. Była niedziela, skarżyli się, że nigdy nie mają wolnego czasu. Jeśli nie służba, to zbiórka partyjna, nawet do kościoła nie można pójść „służba w partii jest przed służbą Bożą“ — zauważył któryś z przekąsem. Pokiwali głowami. Józef Kisielewski w książce swej: „Ziemia gromadzi prochy“ na str. 70—71 tak powiada: „Byłem w wielu kościołach niemieckich i zawsze w tłumie modlących się można było dostrzec kilku młodzieńców w brunatnych mundurach, ze swastyką, z odznaczeniami. Jeślibyś chciał szukać tych, którzy modlili się w całym kościele najgorliwiej, skupioną twarzą, rękoma przesłaniającymi oczy, klęczeniem od Podniesienia do Aqnus Dei — to tymi żarliwcami byli właśnie — oni“.

Przed niespełna dwoma laty widziałem w Bawarii na własne oczy ,jak na hitlerowskie pozdrowienie i „heil“ odpowiadano: „Gruss Gott“. Podobno Führer wziął to pod uwagę i ostatnio szuka kontaktu z papieżem. A są i tacy w partii. Anegdotka mówi, że gdzieś w Berlinie na afiszu hitlerowskim ukazał się ręczny dopisek pod adresem komunistów: „Gdzie jesteście, psy, odpowiedźcie“. Trzeciego dnia zjawiła się odpowiedź z wytłumaczeniem opóźnienia: „Nie mogliśmy wcześniej odpowiedzieć, bo właśnie wypadła nam służba w... S. S.“

Ponadto jest jeszcze inny element mniej licznie w partii reprezentowany, ale zato silny w armii — to junkry pruskie. Mocno przetrzebione, usunięte od wpływów, ale są i legitymują się swoją „niemiekością“, odnosząc się z rezerwą do pewnego „feldfebla“.

Ongiś zamożne mieszczaństwo, nie wydaje się być środowiskiem stu procentowych zwolenników Führera, choć nosi swastykę i „hailuje“ przepisowo. Oto jak się przedstawia monolit hitlerowski, którego skazy wyraźnie zarysowały się na probiemie Gdańska. I właśnie Gdańsk wyraźnie dojrzał je. Prezydent Senatu, Greiser, stara się jak tylko może najwięcej łożyć na inwestycje miejskie. Wystarczy pospacerować ulicami Gdańska, by dojrzeć, że tu i ówdzie, przystąpiono do budowy i naprawy dróg, wznoszenia budowli itp. Powiadają, że Greiser, jest więcej związany z miastem, niż np. Forster (miejscowy führer partyjny) i woli łożyć pieniądze na inwestycje miejskie, niż na partię. Na partię niech da Berlin, jeśli chce ją mieć w Gdańsku.

Tym stanem rzeczy należy tłumaczyć owe ruchome terminy. Zgrubsza naszkicowane grupy społeczne w Niemczech istnieją i każda z nich przyczajona pod swastyką czeka na swój dzień. A przyjście tego dnia odracza każdy sukces Hitlera i zaciera istniejące różnice, zespola różnolite grupy w całość.

W tej chwili Hitler szuka nie tylko „Lebensraumu“ dla „Herrenvolku“, ale i strawy dla partii. Ale ani Gdańsk, ani autostrada, tą strawą z całą pewnością nie będą.

Niech potroszczy się dla swej partii o inną pożywkę. *Fr.*

Oś szykuje marsz na Zachód

PARYŻ. (Obsł. sp.) Kanclerz Hitler zakończył swoją 6-dniową podróż inspekcyjną wzdłuż granic Francji. Na zakończenie, w Münsterze, odbyła się wczoraj rano wielka defilada oddziałów szturmowych i oddziałów wojskowych. Hitler wygłosił przemówienie, w którym wyraził swoje zadowolenie ze „stanu moralnego i przygotowania wojennego obrońców zachodniej rubieży Rzeszy“. W wydanym rozkazie dziennym wyraził kanclerz podziękowanie robotnikom i żołnierzom „Linii Zygfryda“.

Podczas pobytu w mieście Köbl, położonym na vis-a-vis Strasburga Hitler wszedł na wysoką wieżę miejscowej fabryki celulozy, z której przez lornetkę długo obserwował stolicę Alzacji, którą Hitler „przyobiecał“ Niemcom. W Strasburgu w tym czasie odbywały się zawody sportowe i kanclerz długo przyglądał się poszczególnym biegom.

Pisma niemieckie szeroko trąbiły o tym fakcie, przypisując mu niemal symboliczne znaczenie.

W paryskich kołach politycznych panuje przekonanie, że zrażony postawą Polski, kanclerz Niemiec postanowił skierować narazie ofensywę niemiecką na Zachód — ku koloniom.

Potwierdzenie tej wersji przyniósł również minister propagandy Göbbels, który wygłosił wczoraj w Kolonii wielkie przemówienie, transmitowane przez wszystkie radiostacje niemieckie, a więc przeznaczone na szeroką „konsumcję“.

Minister Göbbels, naświetlając cele polityki niemieckiej, oświadczył, że „naród niemiecki pragnie pokoju. Stoi jednak z bronią u nogi, gotowy do działania w razie potrzeby. Niemcy nie mogą się zgodzić z tym, by naród niemiecki nie brał udziału w eksploatacji bogactw światowych. Te państwa, które nie chcą tego zrozumieć będą ponosiły odpowiedzialności, jeżeli doprowadzą Europę do katastrofy wojennej“.

Cytując urywki z przemówienia ministra Göbbelsa, dzisiejsza prasa francuska widzi w tym jeszcze jeden dowód tego, że OŚ SZYKUJE NOWĄ OFENSYWĘ NA DCINKU KOLONIALNYM.

Przygotowana ofensywa, nabierze bardziej klarownych „kolorów“ po podpisaniu w Berlinie sojuszu włosko-niemieckiego.

List do Marsz. Rydza-Smigłego polskiego klubu demokratycznego w Ameryce

WARSZAWA, (Pat). Członkowie i sympatycy klubu demokratycznego, który mieści się w Detroit (USA) przesłali w tych dniach na ręce Pana Marszałka Śmigłego Rydza list, wyrażający głęboki szacunek i wielkie przywiązanie dla osoby naczelnego wodza, oraz gotowość poświęcenia wszystkich swych sił dla ojczyzny, gdy tego zajdzie potrzeba.

Składajcie ofiary na FON

Jaki mandat posiada Polska w Gdańsku

Wobec aktualności tematu gdańskiego i odrzuconych przez Polskę uroszczeń niemieckich do Gdańska, które znalazł znakomite odparcie w mowie min. Becka, chcielibyśmy przypomnieć, jakie uprawnienia w Gdańsku posiada Polska.

A więc Gdańsk jest Wolnym Miastem, ale zajmuje uprzywilejowane miejsce na ziemiach polskich, gdyż całe dorzecze Wisły jest wyłącznie przez Polaków zamieszkałe, podczas gdy u samego ujścia do morza rozłożyło się piękne i wielkie miasto portowe, którego ludność jest w przeważającej ilości niemiecka. Położenie geograficzne jest tutaj momentem ważniejszym niż charakter ludności, gdyż ten charakter może ulegać zmianom i ulegał im kilkakrotnie w ciągu wieków, zaś położenie geograficzne zmienić się nie da.

W Gdańsku obowiązują cła polskie, gdyż Gdańsk jest włączony do polskiego obszaru celnego. Drogi żelazne, poczta, telefon i telegraf należą do Polski. Polska ma wyłączne prawo prowadzenia spraw zagranicznych Wolnego Miasta, a konwencja polsko - gdańska ustala dla Polaków w Gdańsku pracujących prawa takie z jakich korzystają gdańszczanie.

Zadaniem komisarza generalnego Rzeczypospolitej Polskiej w Gdańsku jest stałe baczenie, ażeby prawa Polski w Gdańsku nie były uszczuplane.

Jak wiadomo, traktat wersalski powierzył opiekę nad Wolnym Miastem Lidze Narodów. Nie posiadając własnej siły zbrojnej, przy pomocy której mogłaby bronić Gdańska, Liga Narodów powierzyła Polsce obronę Gdańska zarówno na wypadek napaści na Wolne Miasto z zewnątrz, jak i na wypadek gdyby wewnątrz W. M. zaszły okoliczności zmuszające do użycia siły dla utrzymania pokoju wewnętrznego, a siły miejscowej policji byłyby niedostateczne. Nikt więc poza Polską nie może interweniować na wypadek jakichkolwiek zamieszek w Gdańsku.

Zjazd śpiewaków śląskich

W Cieszynie odbył się V Zjazd Chórów Tow. Śpiewaczych Śląskich. Na zdjęciu — chóry śląskie, biorące udział w zjeździe, w pięknych regionalnych strojach, podczas inauguracji zjazdu na placu Sobieskiego w Cieszynie

Wynik subskrypcji POP będzie znany w przyszłym tygodniu

WARSZAWA, (PAT). Biuro Prasowe przy Generalnym Komisarzu Pożyczki Lotniczej komunikuje:

Liczba subskrybentów POP była 3-krotnie większa niż subskrybentów Pożyczki Narodowej, co oczywiście wymaga dłuższego czasu dla przeprowadzenia obrachunków i definitywnego ich zamknięcia.

Zebranie dokładnych danych cyfrowych z ponad 10 tys. punktów subskrypcyjnych zwłaszcza, że rolnicy jeszcze do 15 maja składali deklaracje, wymaga czasu. **Przed 25 maja będą już gotowe ścisłe obliczenia i można będzie podać do wiadomości ogółu jaka cyfra jest wyrazem wysiłku rodzin polskich, które ofiarnie poparły inicjatywę Wodza Naczelnego.**

W nadchodzącym tygodniu można więc już spodziewać ogłoszenia ostatecznych wyników Pożyczki Obr. Przeciwlotniczej.

„Róża śmierci“ otruła trzech swoich mężów

NOWY JORK, (PAT). — Władze policyjne aresztowały Różę Carinę, znaną pod przezwiskiem „Róża śmierci“. Stała ona na czele bandy trucicieli w Filadelfii. Była zamężna 5 razy.

Trzykrotnie owdowiała. Dwóch mężów „Róży śmierci“ pozostało przy życiu tylko dlatego, iż nie zgodzili się podpisać polisy asekuracyjnej.

Nożycami przez prasę

CIĘŻKI STAN GOSPODARKI NIEMIECKIEJ

„Kurjer Polski" omawia ciężki stan gospodarki niemieckiej. Wywody te brzmią po prostu rewelacyjnie.

Wskutek braku wykwalifikowanych sił jest coraz gorsza i coraz droższa produkcja. Opustoszała wieś. W r. bieżącym brak jest co najmniej 250.000 — 300.000 robotników rolnych, którzy, ściągnięci do miast widokami lepszych zarobków, rzucają rolę. Trzeba wobec tego sprowadzać robotników obcych, marnować drogocenną walutę obcą.

Żałośnie kształtuje się produkcja niemiecka.

Weźmy chociażby produkcję stali.

W ostatnim roku wyprodukowano w Niemczech 1,9 milionów ton. Zużycie według planu inwestycyjnego niemieckiego wynieść musi 3,4 milj. ton!

A cóż dopiero będzie podczas wojny? Przy takim stanie rzeczy nie łatwo jest wojować.

JAKOŚ DADZĄ SOBIE RADĘ.

„Goniec Warszawski" optymistycznie zapatruje się na sytuację w Palestynie.

Jeżeli chodzi o emigrację żydowską do Palestyny to w ciągu najbliższych 5 lat kontyngent emigrantów będzie nawet wyższy, podczas bowiem, gdy przez ostatnie dwa lata wynosił on 12 tysięcy rocznie, obecnie cyfra ta ma być podniesiona do 15 tysięcy.

Zwracają przytem uwagę, że postanowienia „Białej księgi" nie są nieodwołalne i że w ciągu pięciu lat wiele może się zmienić, w czasach, kiedy rok przynosi więcej zdarzeń, niż dawniej stulecia. Może więc powstać w przyszłości sytuacja kiedy przyjaźń lub choćby tylko neutralność świata arabskiego nie będzie Wielkiej Brytanii tak konieczna, jak obecnie. Wówczas postanowienia „Białej księgi" mogą ulec zmianom i może nawet nastąpić całkowity powrót do deklaracji Balfoura.

I nam się wydaje, że pomimo demonstracyj i zaburzeń palestyńskich, jakieś wyjście się znajdzie. Żydzi dadzą sobie jakoś radę z Arabami jeżeli nie mieczem to złotem. Najważniejszym plusem dla Żydów było by mianowanie urzędników krajowych, spośród Żydów i Arabów. Sjonizm w Palestynie jest już dziś siłą, z którą nawet urzędnicy arabscy będą musieli się liczyć

RYWALIZACJA ANGIELSKO-NIEMIECKA W RUMUNII

„Gazeta Polska" w artykule wstępnym poddaje analizie umowy gospodarcze zawarte przez Rumunię z Niemcami i Anglikami. Jak zawsze dyplomacja rumuńska okazała się najlepsza. Potrafiła zadowolić obie strony.

Liczyć się więc należy z tym, że Rzesza utrzyma swą dominującą pozycję w handlu zagranicznym Rumunii, że będzie też stopniowo zyskiwać udzielone jej w układzie z 23 marca prerogatywy. Anglia natomiast postara się wzmóc swój udział w obrotach zagranicznych Rumunii oraz czuwać, by penetracja Niemiec nie poszła zbyt daleko. Wtedy dopiero bowiem układ angielsko-rumuński mógłby się stać w rękach Londynu cennym narzędziem kontrakcji. Londyn jednak zdaje się narazie podzielać opinię, wyrażaną już niejednokrotnie na tych łamach, że waloru i znaczenia układu niemiecko-rumuńskiego nie należy w tej chwili przeceniać. Jego praktyczne znaczenie, jak i stopień jego realizacji będą prostą funkcją wzmożenia lub osłabienia międzynarodowej opozycji Rzeszy. Toteż losy penetracji niemieckiej w Rumunii uzależnione są od dalszego rozwoju ogólnej sytuacji politycznej w Europie.

W tłumaczeniu na język zwykłych śmiertelników ustęp ten oznacza, że obie strony i anglo saska i germańska będą pewne swojej przewagi

l.

Niemcy nie zahamują rozpędu gospodarczego Polski

Mało kto dziś z nas pamięta, iż w pierwszym okresie odrodzonego życia państwowego Polski łudzono się w Berlinie nadzieją, że brak to warów spowoduje załamanie się nasze go młodego państwa. A wierząc tej niedorzecznej myśli, która nie brała pod uwagę charakteru narodowego Polaków, Niemcy

wprowadziły kompletny zakaz wywozu towarów do Polski.

Ten zakaz wykonywany był z całą skrupulatnością tak dalece, że odmawiano prawa wywozu do Polski lekarstw i medykamentów, mimo, że szło o walkę z epidemią chorób za kaźnych, które szerzyły się po przemarszu obcych wojsk.

Niemcy były wówczas tak zaślepione w nienawiści do Polski i tak wierzyły w cudowną dla nich skuteczność bojkotu ekonomicznego Polski, że nie cofały się przed odmawianiem Polsce sprzedaży lekarstw, mimo, że epidemja mogła łatwo zapukać do wrót Berlina. Polska uzyska ła wówczas pomoc sanitarną w świecie kulturalnym, a postępowanie Niemiec zostało napiętnowane jako bez przykładne barbarzyństwo. Bojkot ekonomiczny, wymyślony jako środek do podrywania naszej odrodzonej państwowości,

zbankrutował sromotnie.

Ten sam los spotkał wojnę celną, którą Niemcy nam narzuciły w związku z przejęciem przez nas terytorium plebiscytowego śląskiego. Musieliśmy wówczas zorganizować nasz eksport węgla i zastąpić rynek niemiecki rynkami zagranicznymi. Wysiłek został podjęty i zakończony wynikami pomyślnymi. W wyniku wojny gospodarczej, która wydawała się Niemcom środkiem dostatecznie silnym, aby nas zmusić do nie licujących z godnością narodową ustępstw, Polska zorganizowała

wiele nowych gałęzi produkcji

i zastąpiła tą produkcją import niemiecki.

Utrudnienia, intrygi i walki, jakie Niemcy narzucały Polsce w dziedzinie gospodarczej, nie mogły zahamować rozpędu gospodarczego nasze go społeczeństwa. Odbudowaliśmy zniszczony kraj i daliśmy mu, zamiast odciętych i zamkniętych wówczas rynków sąsiedzkich, inne rynki zbytu. Stworzyliśmy przemysły, których dawniej nie było na ziemi polskiej, rozwinęliśmy i unowocześniliśmy te gałęzie przemysłu, które uległy dewastacji w czasie wojny (było to dziełem również przeważnie władz niemieckich), stworzyliśmy silną już flotę handlową — największy port na Bałtyku, silne lotnictwo, przemysł związków azotowych, potężny przemysł wojenny itp. W tym rozmachu twórczym Niemcy ciągle usiłowały nas hamować, ciskać kłody pod nogi. Atoli bez skutku.

Dobrze jest uprzytomnić sobie tę przebytą drogę, aby lepiej i wnikliwiej ocenić sytuację obecną. I teraz, podobnie jak dawniej w latach ostrego napięcia stosunków z Polską, Niemcy usiłują stosować swoją zwykłą, tak wypróbowaną, a tak

zawodną metodę.

Chcieliby teraz, abyśmy żyli w podnieceniu. Chcieliby i życzyliby sobie, aby nasza sprawność gospodarcza nie była przystosowana do rytmu czekających nas wypadków politycznych. Jednym słowem, Niemcy są za interesowane w tym, aby w Polsce nastąpiło zahamowaie procesów gospodarczych, bo przyczyniłoby się to skutecznie do osłabienia naszych sił politycznych. Już samo uprzytomnienie sobie tej okoliczności zreflektuje każdego z nas, że **odpowiedzią na niemieckie życzenia musi być właśnie wzmożenie rytmu polskiego życia gospodarczego, ożywienie obrotów, zakupów, tranzakcji, słowem, aktywność gospodarczej najszerzej pojętej.** Bo aktywność gospodarcza jest tak samo doniosła dla skutecznej polityki państwa, co pogotowie wojskowe narodu: jedno uzupełnia się z drugim w sposób wprost idealny.

Wilno na Jasną Górę i Wawel

W dniach 27, 28 i 29 maja r. b. Związek Zawodowy Pracowników Miejskich w Wilnie organizuje wycieczkę do Częstochowy, Krakowa i Warszawy pod hasłem „Wilno na Jasną Górę i Wawel".

W wycieczce mogą brać udział członkowie Związku Pracowników Miejskich i pokrewnych organizacyj oraz rodziny tych członków, a także osoby polecone przez organizacje społeczne i zawodowe.

Przejazd w obie strony w wagonach sypialnych łącznie z kartą uczęstnictwa, wynosi 19 zł 75 gr.

Jak usunąć wągry?

Cerę t. zw. brudną charakteryzują drobne, usiane punkciki nazywane wągrami. Jest to nadmiar wydzielonego tłuszczu przez gruczoły łojowe, który pozostaje w porach. Usuwamy go stosując mydło MARMUROWE.

Na zwilżoną rękę bierzemy odrobinę MYDŁA MARMUROWEGO i lekko masując oczyszczamy głęboko skórę. Po opłukaniu najpierw wodą znośnie gorącą, następnie zimną, spryskujemy płynem tonicznym LOTION HAMAMELIS, wcieramy odrobinę COLD CREAM'u HAMAMELIS. Na dzień zapudrować PUDREM HIGIENICZNYM.

Wszystkie wyroby Lab. Chem. Farm. M. MALINOWSKIEGO, Warszawa, Chmielna 4.

Madrygały aktualne

NOC MAJOWA 1939.

Taka noc majowa. Na ławce w ogrodzie
Szept im z warg nie schodzi.

Mówi on: najczulszą będziesz mi kochanką,
ona zamyślona: komu wierny Franco?...
Młodzieniec wyznaje: tyś moim aniołem,
ona o Ruzwelcie, czy pogodzić zdoła...
W ciemność parną wieją pełne treści słowa:
Il Duce... Mołotow... niepokój światowy...
Berlin na Danię... ach, kocham... kochany...
zawsze dobrze tutaj... Volk źle odżywiany
i wojna nie uda się im błyskawiczna...
co myśli Bułgaria... twoje oczy śliczne...

Po ścieżkach ogrodu woń lipowa brodzi,
siedzą przytuleni, wpatrzeni oboje...
I pięknie, i dobrze, choć księżyc nie wschodzi...
Z księżyca tchórz wielki... aneksji się boi...

SKRZYPI OŚ

Rzym — Berlin, wciąż kłopoty nowe
z osią nieziemską. Aby nie trzasła,
trzeba byłoby oś posmarować!
Cóż, kiedy tłuszczu nie ma i masła...

BAL

Niech innych trwoży przyszłość niepewna i mglista.
Ja? Gwiżdżę! Z zawodu jestem kalamburzysta.
Czegóż się bać? Ot, na przykład atak gazowy:
maski mamy, będzie zwyczajny — b a l m a s k o w y!!!

POPOŁUDNIE NIEDZIELNE

Pełno w kawiarniach, tu wszyscy, co szukają cienia,
miłego chłodu w lodach, wodach sodowych i kwasach.
Wśród muzyki rozmów nuta uparta westchnienia:
ach, kiedyż nastaną dobre, powojenne czasy?!

JAN HUSZCZA.

Wystawa prac uczniów Szkoły Dokształcająco-Zawodowaj

Została otwarta 2-ga Wystawa prac uczniów Szkoły Dokształcająco-Zawodowej. Dorobek przedstawiony na tej wystawie, zwłaszcza prace zawodowe uczniów i uczennic, stoi na poziomie nie często spotykanym, nawet w zakładach wyższego typu. Gruntowne przemyślenie każdego szczegółu, smak, harmonia barw i linij, wykazane w najdrobniejszym guziczku, czy kwiatku zrobionym z odpadków materiału, szyk i solidność przedstawionych wzorów i projektów, winne wzbudzić pełne zaufanie dla akcji tej szkoły na terenie m. Wilna, jak również uznanie dla personelu pedagogicznego, który z elementu tak nierównego, jaki stanowią słuchacze szkoły, zdołał wydobyć tyle kunsztu prawdziwej sztuki.

Zamknięcie wystawy nastąpi dziś o godz. 18-ej.

Pół żartem, pół serio

Gorliwość

Spis ludności w Niemczech odbył się w tego rodzaju atmosferze, że podobno funkcjonariusze, obliczający wyniki spisu, otrzymali obecnie poufne instrukcje, by liczba Niemców w Rzeszy nie przekroczyłaby 100 procent...

Złota Praga

Na frontonie jednego z muzeów praskich widnieje napis, wyryty przed dwudziestu laty:

„Przez trzysta lat żyliśmy pod jarzmem".

Ostatnio pod napisem tym wywieszono transparent:

„Z powodu niebywałego powodzenia — przedłużone!"

Z życia kamienicy

— Kot pański wyprawia po nocach straszne hałasy!

— To, proszę pana, od czasu jak zjadł kanarka zdaje mu się, że umie śpiewać.

Konkurenci

Lwoska „Chwila" opowiada:

Mister Plumkins to najznakomitszy „człowiek-struś" świata. Łyka wszystko: szkło, żelazo, drzewo, papier.

Jego najgroźniejszym rywalem jest signor Emico Condella, popisujący się mniej więcej tym samym repertuarem, choć z mniejszą może maestrią.

Obaj panowie pozostają zresztą ze sobą w niezwykle serdecznych stosunkach.

Któregoś dnia mister Plumkins zaprosił swego konkurenta na obiad.

Na zakąskę podano sałatkę z pluskiewek.

Po tym przyszła kolej na zupę witriolową z drutem kolczastym, pieczeń z podeszew i tym podobne przysmaki.

Gość wszystko wsuwał z apetytem.

Na deser — kryształowe kieliszki.

Signor Emico schrupał ze smakiem kilka sztuk, zostawiając jedynie nóżki, które połyżył na brzegu talerzyka.

— Ależ, panie kolego — zawołał ze zdziwieniem Plumkins — przecież pan najlepsze zostawia.

Powieść kryminalna

W miejscowości Sainte-Anne-dela-Palud w Bretanii, odbywa się co roku wczesną wiosną odpust, połączony z kiermaszem, na który zjeżdżają masowo turyści.

Podczas ostatniego odpustu, kiedy procesja posuwała się po rynku miasteczka, skorzystał z tłoku jakiś złodziej i ukradł pani Rafalene z torebki 15.000 franków.

Okradziona złożyła zameldowanie w policji, ale żywiła słabą nadzieję na odzyskanie straty.

Policja, której wiadomo jest, że procesja bywa zwykle fotografowana przez setki turystów, obwieściła natychmiast, iż wszyscy turyści, którzy w dniu tym zrobili zdjęcia procesji, proszeni są o przedstwienie ich w komisariacie policji. Okazało się, że pomysł ten był dobry, gdyż jedno ze zdjęć przedstawione w komisariacie, pokazywało akurat moment kradzieży. Twarz złodzieja wyszła tak wyraźnie, że na podstawie fotografii udało się go schwytać. Ponieważ skradzioną sumę miał przy sobie, pani Rafalene odzyskała w zupełności swą stratę.

„Spirytus" flas urbi vult

W Dunkierce zatrzymał się okręt handlowy niemiecki „Ingo". Na chwilę przed odpłynięciem z portu, na pokładzie wszczął się ruch, alarm — i po chwili cała załoga, z oficerami na czele, wyległa napowrót na brzeg, szukając kogoś czy czegoś. Gdy policja portowa zainteresowała się tym manewrem, wyjaśniono, że z kabiny zbiegł pasażer, małpa Leurent, wieziona spod zwrotnika do Hamburga, dla słynnego Hagenbecka.

Szukano długo. Wreszcie znaleziono Laurenta między dwiema beczkami wina, w ustronnym kąciku wybrzeża. Jedną z tych beczek obrócił na swój użytek, wyciągnąwszy czop i pijąc wino pustą blaszanką od konserw. W końcu — zaszkodziło. Biedny Laurent rozchorował się (jak człowiek) i zasnął (jak człowiek). Po tym go (jak człowieka) odprowadzono pod ręce do jego kajuty, i „Ingo" mógł wreszcie popłynąć w drogę.

Podobno jednak ten znakomity przykład, godny zanotowania w rocznikach towarzystw trzeźwości, nie przekonał zatwardziałej załogi o szkodliwości alkoholu.

„Słowo“ broni żydowskich kamieniczników

Co kryje program wodociągowo-kanalizacyjny listy tzw. „Katolicko-Narodowej“

Poruszyliśmy wczoraj sprawę tzw. „suchej wody“, przeciwko której tak uporczywie występuje lista tzw. „Katolicko-Narodowa“ na łamach „Słowa“. Jednym z podstawowych prawie punktów głoszonego przez tę listę programu wyborczego jest właśnie walka z opłatami za niekorzystanie z wody i kanalizacji. Pisaliśmy już wczoraj, że to stanowisko „Słowa“ idzie przede wszystkim po linii interesów Żydów—właścicieli większych nieruchomości w śródmieściu, nieprzyłączonych do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Całej tej „aferze przedwyborczej“ nadaje specjalnego zabarwienia jeszcze ten fakt, że obowiązujące obecnie opłaty za wodę zostały wprowadzone przez ostatnią Radę Miejską i są znacznie lżejsze dla właścicieli małych domków a cięższe dla właścicieli dużych nieruchomości, w porównaniu z opłatami obowiązującymi przed tym a uchwalonymi przez Radę o większości endeckiej.

Obecnie właściciele nieruchomości, położonych na ulicach skanalizowanych i zaopatrzonych w wodociągi płacą **za nieprzyłączenie się do tych urządzeń pewien procent od dochodu,** który przynosi nieruchomość. Przed tym zaś płacono po 60 groszy od osoby.

Jasne jest, że poprzednie opłaty obciążały przede wszystkim małe domki na przedmieściach gęsto zamieszkałe, obecnie zaś obowiązujące — nakładają główny ciężar na właścicieli większych kamienic.

Otóż podkreślamy, że **jedynie w śródmieściu w dzielnicy żydowskiej** istnieją w Wilnie nieruchomości większe nie przyłączone do wodociągu i kanalizacji. **Nieruchomości te należą do Żydów, którzy też najbardziej pomstują na opłatę za „suchą wodę“, no i oczywiście obecnie są bardzo wdzięczni za obronę liście t. zw. „Katolicko-Narodowej“.**

Opłata za „suchą wodę“, smuszająca właścicieli nieskanalizowanych domów przyłączać się do sieci wodociągów i kanałów, ma na celu interes szerokich rzesz Wilna. Ma przyśpieszyć wprowadzenie zdrowej czystej wody i odprowadzanie ścieków z mieszkań tysięcy niezamożnych rodzin. Interes Żydów-kamieniczników, popieranych przez „Słowo“, powinien ustąpić przed interesem dziesiątków tysięcy wilnian — przed interesem społeczeństwa wileńskiego.

Andrzej M.

TEATR I MUZYKA

TEATR MIEJSKI NA POHULANCE.

— **„MAŁA KITTY I WIELKA POLITYKA“ — na przedstawieniu popołudniowym.** Dziś o godz. 16 na przedstawieniu popołudniowym komedię satyryczno-polityczną Stefana Donata pt. **„MAŁA KITTY I WIELKA POLITYKA“**, — po cenach popularnych.

— **„POPROSTU CZŁOWIEK“** — z występem Z. Sawana. Dziś o godz. 20 **„POPROSTU CZŁOWIEK“** — sztuka w 5 obrazach Miquel de Unamuno. W roli głównej wystąpi Zbyszko Sawan. Udział biorą pp.: L. Korwin, H. Łęcka, Z. Ślaska, W. Szczepańska, Z. Blichewicz, St. Jaśkiewicz, St. Kępka, A. Łodziński, L. Tatarski. Oprawa dekoracyjna — J. i K. Golusowie.

TEATR MUZYCZNY „LUTNIA“.

— **Ostatnie dwa widowiska „Cyrulika warszawskiego“.**

— **Dzisiejsza popołudniówka po cenach zniżonych.** — Dziś, o g. 4 m. 15 pp. świetny zespół artystów Teatru „Cyrulik warszawski“ wystąpi w rewii aktualnej **„Ktoś z nas zwariował“**. Ceny zniżone.

— Pożegnalny występ zespołu **„Cyrulika warszawskiego“**. Dziś, o g. 8 m. 15, odbędzie się ostatnie pożegnalne przedstawienie Teatru **„Cyrulik warszawski“**. Widowisko wypełni rewia w 2 częściach i 16 obrazach. **„Ktoś z nas zwariował“**. W wykonaniu biorą udział F. Jarosy, Z. Terne, E. Kryńska, S. Grodzieńska, L. Lawiński, M. Rentgen, E. Minowicz, G. Borucki i W. Kucharski. Przy fortepianie L. Boruński.

— Słynna artystka litewska w Wilnie. **Koncert V. Jonuskaite.** Jutro w poniedziałek wystąpi w teatrze „Lutnia“ znakomita śpiewaczka o sławie wszechświatowej, primadonna opery państwowej w Kownie Vince Jonuskaite. Program koncertu zawierać będzie pieśni litewskie, francuskie i włoskie. Słynna artystka koncertowała w wielu stolicach Europy.

Kto gdzie ma głosować

Spis lokali wyborczych

Lokale wyborcze są naogół te same, co przy wyborach do Sejmu, tylko podział na okręgi jest inny. Na ulicach miasta są rozplakatowane wielkie obwieszczenia, zawierające alfabetyczny spis ulic z zaznaczeniem do jakiego okręgu i obwodu należy dana część ulicy. Według takiego obwieszczenia najdokładniej można się zorientować co do miejsca głosowania. O sto metrów od lokali wyborczych będą zorganizowane punkty informacyjne, które ponadto z łatwością zorientują co do techniki głosowania. Spis i adresy lokali wyborczych według okręgów zamieszczamy niżej.

Okręg I.

Lokal: ulica Kalwaryjska 73 — Szkoła Powszechna Nr 27.

Obwód Nr 1 — lokal w Jerozolimce — Szkoła Powsz. Nr 31.
„ Nr 2 — „ ul. Kalwaryjska 73 — Szkoła Powsz. Nr 27.
„ Nr 3 — „ ul. Wiłkomierska 31 — Szkoła Powsz. Nr 6.
„ Nr 4 — „ ul. Krakowska 25 — Szkoła Powsz. Nr 9.
„ Nr 5 — „ ul. Krakowska 25 — Szkoła Powsz. Nr 9.

Okręg II.

Lokal: ulica Kalwaryjska 73 — Szkoła Powszechna Nr 27.

Obwód Nr 1 — lokal ul. Kalwaryjska 73 — Szkoła Powsz. Nr 27.
„ Nr 2 — ul. Kalwaryjska 73 — Szkoła Powsz. Nr 27.
„ Nr 3 — „ ul. Tuskulańska 1 — Filia Szk. Powsz. Nr 42.
„ Nr 4 — „ ul. Tuskulańska 1 — Filia Szk. Powsz. Nr 42.
„ Nr 5 — „ ul. Wiłkomierska 3 — Szkoła Powsz. Nr 42.
„ Nr 6 — „ ul. Wiłkomierska 3 — Szkoła Powsz. Nr 42.

Okręg III.

Lokal: ulica Wiłkomierska 3 — Szkoła Powszechna Nr 42.

Obwód Nr 1 — lokal ul. Wileńska 39 — Szkoła Powsz. Nr 13.
„ Nr 2 — „ ul. Wiłkomierska 3 — Szkoła Powsz. Nr 42.
„ Nr 3 — „ ul. Wiłkomierska 31 — Szkoła Powsz. Nr 6.

Okręg IV.

Lokal: ulica Moniuszki 36 — Filia Szkoły Powszechnej Nr 4.

Obwód Nr 1 — lokal ul. Sołtaniska 50 — Państw. Gimn. Ogrodn.
„ Nr 2 — „ ul. Sołtaniska 50 — Pracownia P. G. Ogrodn.
„ Nr 3 — „ ul. Moniuszki 36 — Filia Szk. Powsz. Nr 4.
„ Nr 4 — „ ul. Inflancka 11 — Szkoła Powsz. Nr 2.
„ Nr 5 — „ ul. Witoldowa 21 — Szkoła Powsz. Nr 2.

Okręg V.

Lokal: ulica Zarzecze 5 — Szkoła Powszechna Nr 11.

Obwód Nr 1 — lokal ul. Zarzecze 5 — Szkoła Powsz. Nr 11.
„ Nr 2 — „ ul. Zarzecze 5 — Szkoła Powsz. Nr 11.
„ Nr 3 — „ ul. Zarzecze 5 — Szkoła Powsz. Nr 11.

Okręg VI.

Lokal: ulica Piaski 1 — Szkoła Powszechna Nr 15.

Obwód Nr 1 — lokal ul. Wielka 15 — Szkoła Powsz. Nr 38.
„ Nr 2 — „ ul. Kościuszki 14-b — Zw. Prac. Miejsk.
„ Nr 3 — „ ul. Holendernia 12 — Państw. Szkoła Techn. im. Marsz. Piłsudskiego.
„ Nr 4 — „ ul. Połocka 2 — Szkoła Powsz. Nr 25.
„ Nr 5 — „ ul. Piaski 1 — Szkoła Powsz. Nr 29.
„ Nr 6 — „ ul. Piaski 1 — Szkoła Powsz. Nr 29.
„ Nr 7 — „ ul. Antokolska 143 — Dom Dziecka im. Marszałka Piłsudskiego.

Okręg VII.

Lokal: ulica Piwna 3/5 — Szkoła Powszechna Nr 5.

Obwód Nr 1 — lokal ul. Kopanica 5—Państw. Gimn. Mech. i Elektr.
„ Nr 2 — „ ul. Ostrobramska 8 — Szkoła Powsz. Nr 20.
„ Nr 3 — „ ul. Ostrobramska 8 — Szkoła Powsz. Nr 20.
„ Nr 4 — „ Kolonia Kolejowa — Szkoła Powsz. Nr 23.
„ Nr 5 — „ ul. Byliny 4 — Szkoła Powsz. Nr 16.

Okręg VIII.

Lokal: ulica Beliny 4 — Szkoła Powszechna Nr 16.

Obwód Nr 1 — lokal ul. Bazyliańska 4 — Szkoła Powsz. Nr 6.
„ Nr 2 — „ ul. Beliny 4 — Szkoła Powsz. Nr 16.
„ Nr 3 — „ ul. Szkaplerna 43 — Szkoła Powsz. Nr 33
„ Nr 4 — „ ul. Beliny 24 — Nowy gmach szkolny.

Okręg IX.

Lokal: ulica Żwirki i Wigury 56 — Szkoła Powszechna Nr 18.

Obwód Nr 1 — lokal ul. Szopena 8—Pryw. Szk. Pow. Nr 6 „Jawno“
„ Nr 2 — „ ul. Nowo-Świecka 27 — Szkoła Powsz. Nr 12.
„ Nr 3 — „ ul. Nowo-Świecka 27 — Szkoła Powsz. Nr 12.
„ Nr 4 — „ ul. Szkaplerna 43 — Szkoła Powsz. Nr 33.
„ Nr 5 — „ ul. Żwirki i Wigury 56 — Szk. Powsz. Nr 18.
„ Nr 6 — „ ul. Żwirki i Wigury 56 — Szk. Powsz. Nr 18.

Już wkrótce
rozpoczynamy druk
nowej powieści

Okręg X.

Lokal: ulica Ponarska 54 — Rzeźnia Miejska (Admin.)

Obwód Nr 1 — lokal ul. Piłsudskiego 13 — Szkoła Powsz. Nr 35.
„ Nr 2 — „ ul. Ponarska 54 — Rzeźnia Miejska (Admin.)
„ Nr 3 — „ ul. Ponarska 54 — Rzeźnia Miejska (Admin.)

Okręg XI.

Lokal: ulica Szeptyckiego 7 — Szkoła Powszechna Nr 7.

Obwód Nr 1 — lokal ul. Szeptyckiego 11 — Szkoła Powsz. Nr 28.
„ Nr 2 — „ ul. Piłsudskiego 13 — Szkoła Powsz. Nr 35.
„ Nr 3 — „ ul. Szeptyckiego 7 — Szkoła Powsz. Nr 7.
„ Nr 4 — „ ul. Legionowa 44 — Filia Szk. Powsz. Nr 30

Okręg XII.

Lokal: ulica Wiwulskiego 13 — Szkoła Powszechna Nr 26.

Obwód Nr 1 — lokal ul. Wiwulskiego 13 — Szkoła Powsz. Nr 26.
„ Nr 2 — „ ul. Wiwulskiego 13 — Szkoła Powsz. Nr 26.
„ Nr 3 — „ ul. Piłsudskiego 2 — Szkoła Powsz. Nr 36.
„ Nr 4 — „ ul. Szeptyckiego 7 — Szkoła Powsz. Nr 7.
„ Nr 5 — „ ul. Legionowa 87 — Szkoła Powsz. Nr 30.
„ Nr 6 — „ ul. Legionowa 87 — Szkoła Powsz. Nr 30.

Okręg XIII.

Lokal: ulica Trocka 22/28 — Filia Szkoły Powszechnej Nr 14.

Obwód Nr 1 — lokal ul. Trocka 22/28 — Filia Szk. Powsz. Nr 14.
„ Nr 2 — „ ul. W. Pohulanka 14 — Szkoła Powsz. Nr 8.
„ Nr 3 — „ ul. W. Stefańska 31 — Szkoła Powsz. Nr 40.
„ Nr 4 — „ ul. W. Pohulanka 13/2 — Szk. Powsz. Nr 1
„ Nr 5 — „ ul. W. Pohulanka 18 — Szkoła Powsz. Nr 17.
„ Nr 6 — „ ul. W. Stefańska 31 — Szk. Powsz. Nr 40.

Okręg XIV.

Lokal: ulica Ostrobramska 5 — Szkoła Powszechna Nr 3.

Obwód Nr 1 — lokal ul. Wielka 15 — Szkoła Powsz. Nr 38.
„ Nr 2 — „ ul. Ostrobramska 5 — Szkoła Powsz. Nr 21.
„ Nr 3 — „ ul. Bazyliańska 6 — Szkoła Powsz. Nr 23
„ Nr 4 — „ ul. Ostrobramska 5 — Szk. Powsz. Nr 21.
„ Nr 5 — „ ul. Trocka 7 — Szkoła Powsz. Nr 39.
„ Nr 6 — „ ul. Zawalna 28/30 — Pryw. Szk. Powsz Nr 1 „Tarbut“.
„ Nr 7 — „ ul. Bazyliańska 6 — Pryw. Szk. Powsz. Nr 23.
„ Nr 8 — „ ul. Zawalna 28/30 — Pryw. Szk. Powsz. Nr 1 „Tarbut“.

Okręg XV.

Lokal: ulica M. Pohulanka 4 — Szkoła Powszechna Nr 22.

Obwód Nr 1 — lokal ul. M. Pohulanka 4 — Szkoła Powsz. Nr 22.
„ Nr 2 — „ ul. W. Pohulanka 23 — Pryw. Szk. Pow. Nr 8.
„ Nr 3 — „ ul. Sierakowskiego 23 — Szk. Powsz. Nr 41.

Okręg XVI.

Lokal: ulica Mickiewicza 22 — Szkoła Powszechna Nr 37.

Obwód Nr 1 — lokal ul. Wileńska 39 — Szkoła Powsz. Nr 13.
„ Nr 2 — „ ul. Dąbrowskiego 5 — Szkoła Powsz. Nr 10.
„ Nr 3 — „ ul. Mickiewicza 22 — Szk. Powsz. Nr 37.
„ Nr 4 — „ ul. Sierakowskiego 23 — Szk. Powsz. Nr 41.

Okręg XVII.

Lokal: ulica Wileńska 10 — Szkoła Powszechna Nr 24.

Obwód Nr 1 — lokal ul. Św. Anny 3 — Szkoła Powsz. Nr 19.
„ Nr 2 — „ ul. Św. Jańska 1 — Pryw. Szk. Powsz. Nr 6.
„ Nr 3 — „ ul. Dominikańska 2 — Zarząd Miejski w Wilnie (Wydz. Zdrowia i Op. Społ.)
„ Nr 4 — „ ul. Wileńska 10 — Szkoła Powsz. Nr 24.
„ Nr 5 — „ ul. Zawalna 6 — Szkoła Powszechna Nr 14.
„ Nr 6 — „ ul. Mickiewicza 22 — Szkoła Powsz. Nr 37
„ Nr 7 — „ ul. Zawalna 6 — Szkoła Powszechna Nr 14.
„ Nr 8 — „ ul. Wileńska 8 — Szkoła powszechna Nr 44.

Rozwój Wilna zapewnią radni z listy Nr. 1

ALEKSY DERUGA

Cienie panowania St. Augusta

(Z powodu książki K. Zbyszewskiego)

Książka Zbyszewskiego stanowi rzadkie zjawisko. Nie dlatego bynajmniej, że jest to typowa **„vie romancee"**, bo ujęte w formie powieści monografie-życiorysy wybitnych postaci historycznych stały się już pospolitym zjawiskiem w literaturze zarówno zachodnio-europejskiej, jako też polskiej (w szczególności Napoleon doczekał się nadzwyczaj pięknych prac Ludwiga i Mereżkowskiego). — Niepospolitość „nieprzyjętej pracy doktorskiej" o Niemcewiczu przejawia się fakcie, że jest to okrutna, bezlitosna, brutalna **satyra na polską przeszłość,** że jest to w krzywym zwierciadle grzechów śmiertelnych ukazany obraz upadającej Polski. — Przyzwyczajeni jesteśmy na ogół do tego, że zjadliwe paszkwile, cięte satyry pisze się z reguły w stosunku do osób żyjących, że miota się takie zatrute strzały w luminarzy, którzy przecież mają nie tylko wrogów, ale również przyjaciół i wielbicieli. Takie wypady satyryczne łatwiej odeprzeć. Gdy natomiast ktoś — tak jak Zbyszewski — występuje na arenę uzbrojony w erudycję historyka, zjadliwość satyryka i niepospolity talent dziennikarski, może łatwo zaistnieć niebezpieczeństwo otumanienia czytelnika, któremu nie zechce się na dodatek do rozrywkowej lektury sięgać do dzieł, które autor charakteryzuje w sposób następujący: „Pedantyczna dokładność, rozwlekłość, oschłość, zagmatwany styl, zupełne lekceważenie ewentualnego czytelnika" — takie to ponoć cechy zdobią rozprawy naukowe polskich historyków.

Należy na wstępie podkreślić, że głównym tematem książki nie są — w gruncie rzeczy — dola i niedola pierwszego, na prawdę znakomitego polskiego dziennikarza — i autora „Powrotu posła" i „Śpiewów historycznych". Zasadniczym, mocą tragizmu losów dziejowych akcentowanym, tonem naczelnym „Niemcewicza od przodu i tyłu", jest sprawa przyczyn upadku sławnego państwa Jagiellonów, Batorego i wielkich hetmanów XVII w. Autor już w przedmowie formułuje tezę zasadniczą:

„Polska upadła nie z powodu Katarzyny i Prus, lecz z winy Poniatowskiego, magnatów, biskupów i szlachty".

Czy obrona tej tezy w ujęciu Zbyszewskiego jest przekonywującą? — Niewątpliwie tak.

Najwięcej dostaje się cięgów Stanisławowi Augustowi, który w drugiej połowie książki nazywany jest poprostu „Kluchosławem". Przedmówca St. Mackiewicz uważa, że jest to „straszny i zawzięty paszkwil na ostatniego króla Polski i Wielkiego Księcia Litwy". Szczególnie słusznym jest tutaj wyraz „zawzięty". Autor wprost nienawidzi ex-stolnika litewskiego i nie pozostawia na nim suchej nitki. Ze wszystkich też postaci najwyrazistsze kontury ma niewątpliwie „Kluchosław". Najtypowsze paszkwilowe rozdziałki są dwa: — „Wielki Czwartek Stanisława Augusta" (str. 218—221) i „Troski Kluchosława" (str. 300—302). Nigdzie tak bardzo nie sprawdza się słuszność powiedzenia: „Aby zabić człowieka, najlepiej go gruntownie ośmieszyć".

Ale trudno i darmo: ostatecznym wynikiem źródłowych, archiwalnych badań nad obliczem moralnym St. Augusta będzie chyba zawsze wniosek, że była to nędzna i podła (z powodu swej słabości) figura. Jaka to wielka szkoda, że Zbyszewski nie pracował jako dziennikarz w dobie Sejmu Wielkiego! Przecież w owych czasach o Królu Jegomości można było pisać i mówić nierównie łatwiej i swobodniej niż obecnie o nekoronowanych dyktatorach Europy, a nawet zwyczajnych ministrach.

Przyczyny swego — łagodnie mówiąc — negatywnego stosunku do króla ujął Zbyszewski najlepiej w następującym passusie:

„Państwowe dochody Polski wynosiły rocznie 18 milionów, prywatne króla — 10 milionów złotych; wojsku można było nie płacić, bez armat się obejść, ale nałożnice monarsze musiały otrzymać swój żołd akuratnie, nowe bohomazy w Łazienkach przybywać" (str. 116).

Na drugim miejscu wśród grabarzy Rzplitej postawił **Zbyszewski** magnatów. Należy przyznać, że sylwetki tych królewiąt, a zwłaszcza wodzów armii, która miała bronić granic Polski, zarysowane są wyraziście i umiejętnie, z użyciem minimum słów. Zróbmy tutaj przegląd tej galerii typów, tak bardzo odmiennych od wspaniałych rycerskich postaci hetmanów poprzedniego wieku, takich, jak Żółkiewski, Czarniecki i Sobieski. Oto występuje przed nami hetman w. litewski Michał Kazimierz Ogiński:

„Mały, chuderlawy hetman nazywał Rousseau — kolegą, bo tylko oni dwaj na świecie układali muzykę i słowa do oper, smarował palcem okropne pastelowe bohomazy, wymyślił harfę z pedałami, budował kanały, pisał sztuki, wytykał bulwary reżyserował przedstawienia, grał na cytrze — wszystkim się interesował z wyjątkiem wojska" (str. 29).

Jeszcze lepiej jest ujęte oblicze generała artylerii koronnej, przyszłego targowiczanina, Szczęsnego Potockiego. Gdy Katarzyna II zaprojektowała wojnę z Turcją, przemyśliwała też o sojuszniczej pomocy Polski.

„Szczęsny przekładał cichcem w Petersburgu, iż Rzeczpospolita tu niepotrzebna, bo na szlaku do Turcji leży nie Polska, lecz jego prywatne dobra. Przez nie szłyby rosyjskie wojska, z nich aprowizacja, w nich magazyny — a on wszystkiemu przychylny, we wszystkim usłużny. Jako sojusznik on — Potocki — będzie pożyteczniejszy, niż ten marny Poniatowski [t. zn. król]". (str. 97).

Słabiej jest zarysowana postać drugiego słynnego targowiczanina Ksawerego Branickiego, hetmana w. koronnego:

„Wciąż dotąd pijany Ksawery Branicki wylazł spod stołu, stanął na czele zacofańców, wylękniony Stanisław August zbliżył się do postępowców" (str. 158).

Do najlepszych w całej książce należą niewątpliwie te rozdziałki, w których autor piętnuje najgorsze wady polskiego charakteru narodowego, przejawiające się w formach obrad nawet takiego sejmu, który przeszedł do historii pod nazwą Wielkiego. Nadmierne, straszliwe gadulstwo, pochopność do formułowania naiwnych sądów, rozgardiasz i bałagan w prowadzeniu obrad, marnowanie czasu na omawianie spraw błahych i drugorzędnych, a obok tego wszystkiego brak rzetelnej troski o to, co nazywamy obecnie hierarchią celów, brak fachowego i sprężystego traktowania spraw obrony, w których słomiany ogień entuzjazmu nie był wspierany przez gotowość do ofiar własnego mienia na potrzeby Ojczyzny — Oto w skróceniu akt oskarżenia pod adresem posłów sejmowych.

Weźmy np. taką rozgłośną sprawę uchwalenia przez Sejm czteroletni powiększenia efektywów polskiej armii z 30 do 100.000 żołnierza.

„Gdy 20-go października poseł Walewski zalecił 100.000, cała sala, olśniona, że jest to cyfra największa, więc i najlepsza, porwała się na nogi: — Sto tysięcy! Sto tysięcy! ryczano zewsząd. Protest Żmudzina Górskiego utonął w ogólnej wrzawie, taka była chęć służenia ojczyźnie, że gdyby ktoś biegły w matematyce wspomniał o milionie — uchwalonoby milion; aukcja przeszła jednomyślnie... Entuzjazm był olbrzymi; gdy przyszło do uchwalenia podatków, zmalał bardzo, a gdy do płacenia, zamienił się w odrazę" (str. 119—120).

Pisząc ten rozdziałek autor nie znał anonimowego wiersza, który znalazłem w jednym z archiwów warszawskich. Warto go zacytować jako potwierdzenie doskonałego odtworzenia ducha czasu (głęboko w istocie pacyfistycznego), jaki panował w dobie Sejmu Czteroletniego. Współczesny Niemcewiczowi autor (rękop. Bibl. Krasińskich Nr 455) w taki oto satyryczny sposób ujmował słomiany ogień patriotyczny posłów sejmowych:

„Do naszej chluby.
Stanęło sto tysięcy wojska, Bogu chwała.
Teraz to będzie Polska w Europie brzmiała
Stanęło sto tysięcy wojska, są żołnierze.
Bogu chwała, gdzież oni? — gdzieżby na papierze!
Dajmy na wojsko wszystko, połowę mniej więcej.
Bogu i chwała już i żołd jest na sto tysięcy
Jedni się śmieją, drudzy płaczą rozrzewnieni.
Są miliony, gdzież są? w każdego kieszeni.
Nikt nam przeczyć nie będzie ni rządu, ni męstwa,
Ni wspaniałości — prawda — ni krzywoprzysięstwa.
Odtąd bać się nie mamy pamiętnych nam gości.
Jest obrona — w kim? pewnie w Boskiej Opatrzności.
Polacy! Niechaj Was to hasło nie mami,
Niech się na Was nie sprawdzi, że Bóg za durniami!".

Tak! to są fakty. Zanikło hasło zacofańców: „Polska nierządem stoi", nie zamilkło, nie zanikło odwieczne, typowo polskie: „Jakoś to będzie!" Polska otrzymała w darze od patriotów (mniejszość posłów sejmowych) Konstytucję 3 Maja, nie otrzymała natomiast 100-tysięcznej armii, jaka mogła się stać puklerzem wolności narodu polskiego. Jest niewątpliwą zasługą Zbyszewskiego, że w popularnej formie uwydatnił tak oczywistą tragiczną prawdę specjalnie z punktu widzenia oceny walorów ustawodawczej działalności Sejmu, na którego kilkuset sesjach „500 ozorów mełło bez ustanku, ustanowienie porządku obrad zajęło parę tygodni" (str. 170). Sprawy naprawdę doniosłe rozlewały się w morzu atramentu pisanych zawczasu mów, ważne projekty ginęły we wzburzonych flukach sejmowego gadulstwa.

Najlepszym, najpiękniejszym, wręcz znakomitym przez swój duch wielbiciela Wielkiej Rewolucji Francuskiej jest bezsprzecznie rozdziałek p. t. „Nonsens praworządności". W rozdziałku tym autor wysuwa pod adresem patriotów Sejmu Czteroletniego żądanie, aby nie mniej ni więcej... pogwałcili uchwaloną przed rokiem konstytucję 3-go Maja, aby nie powierzali naczelnego dowództwa nad armią nędznemu tchórzowi i sprzedawczykowi St. Augustowi. Zasługuje przy tym na podkreślenie, że jest to jedyny rozdziałek, w którym nie ma odsyłaczy do źródeł. Posłuchajmy teraz płomiennego manifestu, który kreśli humorysta, odznaczający się przeważnie mocno niewybrednym stylem:

„Patrioci postawili Polskę na nogi. Wiosną 1788-go roku Polska była próchnem, bałaganem, zahukaną biedotą. Wiosną 1792-go Polska była całkiem przyzwoitym państwem z 60-cio tysięczną armią i dość zasobnym skarbem. Patrioci dokonali wielkiego dzieła. Lecz... uważali za swą wiekopomną zasługę nie obalenie protektoratu Rosji, stworzenie armii, wprowadzenie ładu, ale ustanowienie konstytucji. Że sejm uchwalił konstytucję 3-go maja, to ostatecznie nie było jeszcze nieszczęściem [!!]... Sejm [w r. 1792] zajrzał do Konstytucji i — o zgrozo! postąpił zgodnie z nią. Zalimitował się, całą władzę przelał na króla... Od czasów Chrobrego żaden monarcha polski nie miał tak absolutnej władzy. Wydaje się, że patrioci postradali zmysły. Przez 28 lat widzieli słabość, chwiejność, małoduszność, kłamliwość Stanisława Augusta — teraz w najkrytyczniejszym momencie powierzali mu losy kraju. Czyż naprawdę nie rozumieli, że tchórz od urodzenia nie staje się bohaterem na starość, że wieczne popychadło Katarzyny nie ośmieli się nagle stawić jej czoła, że służalcza natura, która zniosła jeden rozbiór i tysiące policzków nie stanie się ni stąd ni zowąd szlachetną i mężną... Pozostać, schować konstytucję do szuflady, króla zamknąć w komórce, porwać całą Polskę do broni, prowadzić — jak Izba francuska — wojnę do upadłego, do zwycięstwa — uczyniłby to sejm półtora roku przedtem i kraj uratował" (str. 231).

*

Jak dotychczas mówiliśmy prawie wyłącznie o zaletach książki Zbyszewskiego. Na pograniczu zalet i wad stoi styl. Właściwe temu felietoniście wyrażonka takie, jak „podrałować", „szwendać się", „kwiknąć", „gdaknąć", „fajtasie", „gamonie" „grandziarze" „prasnąć w mordę", „oberwać w zęby" itp. ożywiają tok opowieści ale rażą niejednokrotnie w ustach Polaków z doby Sejmu Wielkiego. Autor nie zadał sobie wcale takiego trudu, aby podobnie jak Sienkiewicz w „Trylogii" przyswoić sobie stylistyczne zwroty ardzo pięknej na ogół polszczyzny epoki Krasickiego i Niemcewicza. Same tylko pogardliwe epitety, o ile trącą wyraźną przesadą, nie osiągną pożądanego efektu. Nazbyt to wielkie uproszczenie rzucać lekko, że znakomity mąż stanu austriacki Kaunitz to tylko „stary matoł", St. August „króliszon", a bardzo zdolny feldmarszałek rosyjski ks. Potiomkin — Taurydzki — to „kacapidło" i „dziki drab" który „na czworakach w trawie — zdechł" (str. 211). Albo takie np. odezwanie się o królu: „Z właściwą sobie tępotą..." (str. 161). Że St. August był człowiekiem wybitnie inteligentnym, to chyba nie ulega wątpliwości i Zbyszewski w swej zaciekłości i zacietrzewieniu posunął się za daleko, gdy np. sparodiował słynne obiady czwartkowe St. Augusta i poddał całkiem w wątpliwość wartość jego mecenatu w stosunku do literatów, malarzy i muzyków (str. 196-197).

Poważną wadą pracy jest fakt, że autor — w pogoni zapewne za popularnością — przeładował ją w kolosalnym stopniu składnikami natury seksualnej. Bardzo często odnosi się wrażenie, że autor cierpi do pewnego stopnia na zgoła niewytworny w W skutkach **exhibicjonismus verbalis.** Dlatego to wszelkie popisy seksualne (miłosnych nie ma wcale) swych bohaterów akceptuje i rozwałkowuje z iście Boy'owskim zapałem. Akcenty mocnej dezaprobaty rozlegają się tylko wtedy, gdy wymieniane są polskie arystokratki, nałożnice rosyjskiego ambasadora Stackelberga, oraz wtedy, gdy chodzi o znienawidzonego „Kluchosława". Typowym przykładem tej właściwości metod pisarskich autora jest rozdział p. t. „Niemcewicz kleci syna". Tutaj Karol Zbyszewski z wyraźną lubością kreśli obraz romansu owego bohatera i wzdycha z ulgą, że „wymęczony chronicznym bezrobociem" Jules porzucił wstępy „do prawdziwego flirtu" i rzetelnie pracuje z żoną margrabiego Lucchesiniego. A oto próbka stylu: „Niemcewicz nie był dyskretny i trąbił po całej Warszawie o swym kontakcie z poślicą. Zaszedłszy w ciążę od niedoświadczonego Jule'a Lucchesiniowa poddała się skutecznym zabiegom i ocalała. Ale gdy niepoprawny kochanek znów ją pogrubił — bez protestu porodziła" (str. 154). Freudowski kompleks seksualny nie opuszcza autora nawet w opisie bohaterskich i dantejskich scen bitwy pod Maciejowicami. Nawet tu wedrze się wyssany z palca dysonans o chichotaniu kobiet, zerkających „na męskie narzędzia nieboszczyków" (str. 327).

W pracy dostrzegliśmy sporo gaff historycznych: 2 grosze z łanu w r. 1788 (str. 103), o hetmanie Tarnowskim (zamiast Żółkiewskiego! chyba nie błąd zecerski), co to defilował przez Warszawę z carem Szujskim na postronku" (str 125); poseł Wojda w Wiedniu zamiast „Wojna" (str. 129); dalej całkiem nieścisłe dane statystyczne o terytorium i ludności Polski w zestawieniu z Prusami (str. 151); wreszcie brak umiaru w poklepywaniu po ramieniu Kościuszki, jako marnego wodza (jest to zresztą również zdanie prof. Skałkowskiego).

Przy czytaniu nasuwa się niejednokrotnie refleksja, że w państwie totalistycznym np. we Włoszech lub w Niemczech takie **„dzieło" uległoby niechybnie konfiskacie.** Jeśli zaś chodzi o polską opinię społeczną z przed wojny światowej, to przypuszczać się godzi, że autor wśród powszechnej wrzawy uznany by został za bluźniercę, wroga narodu i pornografa. Dezyderat recenzyjny współczesnego czytelnika będzie taki: aby autor w następnym wydaniu (ukaże się ono napewno wkrótce) zmienił tu i ówdzie formę, pozostawiając bez zmiany treść. Prawdą jest, że za jedne z przyczyn upadku Polski należy uważać: zepsucie obyczajów, pacyfistyczną degenerację, oraz nazbyt łagodny stosunek do zacofańców, zdrajców i sprzedajnych kanalij. Ale może by się dało opowiedzieć o tych „panach braciach", zasługujących kiedyś „na bicie w mordę", nieistniejącą w Polsce Bastylię i szubienicę (nadzwyczaj rzadko funkcjonującą) — **bardziej wytwornym stylem.** Ciekawa **książka-powieść zyskałaby na** tym znacznie.

Aleksy Deruga.

[1] Zbyszewski Karol. Niemcewicz od przodu i tyłu. Warszawa, 1939. „Rój" str. 367.

Naczelny Wódz na święcie pułku ułanów swego imienia

Pan Marszałek Śmigły-Rydz przed frontem ułanów.

Niemcy bez retuszu

Autor książki „Ziemia Gromadzi prochy“. Kisielewski wygłosił w Warszawie odczyt, w którym scharakteryzował współczesne Niemcy.

AKROBACJA KULINARNA.

— Narodowy socjalizm stawia kobiecie ogromne wymagania w zakresie gospodarczym — twierdzi p. Kisielewski, który zreasumował swe wrażenia z podróży po Niemczech interesując się powszednim życiem obywateli Rzeszy.

Kobiety właściwie utorowały drogę Führerowi. Jako większe entuzjastki dały się porwać sposobem przemawiania wodza i one urabiały opinię mężczyzn. Coraz większe i stale wzrastające ograniczenia żywnościowe zmuszają je dziś do jakiejś akrobacji pomysłowości kulinarnej, co dla żywicielek rodzin nie jest rzeczą ani łatwą, ani miłą.

Każda pani domu musiała się zaopatrzyć w specjalną książkę kuchenną p. t.: „Kuchnia narodowo-socjalistyczna“. Książka posiada nawet dobrze opracowane przepisy, regulujące wagę produktów do gramów.

Trudno sobie wyobrazić niedzielę czy święto Niemiec bez tradycyjnej kawy z domowym plackiem (Kuchen). W przepisach nowej książki czytamy, że „taki placek ongiś robiono z 8 jaj, a dziś z 2 jaj i doświadczenie uczy, że jest smaczniejszy, tylko zmanierowane podniebienie twierdzi, że jest inaczej“.

ODPADKI

W każdej kuchni prywatnej wisi dobrze graficznie pomyślany plakat, mający za zadanie przypominać co chwila o oszczędności tłuszczów. W tej dziedzinie przydziały żywnościowe są istotnie mikroskopijne, a 150 odmian namiastek, w większości nie wytrzymuje próby życia.

Każda gosposia musi posiadać też w kuchni 4 różne kubełki do segregacji odpadków, które raz na tydzień są zabierane.

Akcja odpadkowa w Niemczech istotnie daje duże rezultaty, wykazujące jak wiele można osiągnąć drobiazgową oszczędnością.

TYLKO CZERSTWY CHLEB

Chleb staje się coraz gorszy, 25 procent tego chleba stanowią otręby. Poza tym w skład jego wchodzą wytłoczyny i kartofle. Nie ma wręcz artykułu spożywczego, bez dodatku namiastki. Przy tym chleb wolno sprzedawać dopiero w 48 godzin po upieczeniu, „gdyż czerstwego zjada się znacznie mniej, niż świeżego“.

Wszystkie te przepisy i ograniczenia b. ściśle kontrolowane muszą budzić i budzą rozgoryczenie.

Wystawy sklepowe są coprawda przepełnione tanim towarem, lecz w użyciu okazuje się b. lichy. Wciąż gra tu rolę sprawa namiastki.

NĘDZA ROBOTNIKA.

Przeciętne zarobki spadły znacznie. Niewykwalifikowany robotnik zarabia ok. 60 marek miesięcznie, wykwalifikowany przeciętnie 110 mk. Mają oni coprawda inne beneficje jak ulgi podatkowe i pomoc zimową dla licznych rodzin, pomoce ślubne i t. p. Nadliczbowe godziny pracy nie są opłacane oddzielnie, a 12 godzinny dzień roboczy nie należy do rzadkości.

Ruch narodowo - socjalistyczny oparł się na szerokich masach, lecz ich nie oszczędził. Starsze społeczeństwo jest też już bardzo znużone.

Olbrzymia machina wszelakich oszczędności, przy żądaniu maksymalnego wysiłku odbija się poważnie na stanie sił fizycznych mas i jej odporności.

GORĄCZKA OSZCZĘDNOŚCI.

Bo też oszczędności doprowadzone są do przesady i zakrawają już na karykaturę.

Ostatnio np. wyszło zarządzenie, że nocne koszule męskie winny być o 10 cm. krótsze. Daje to rzekomo w masie miliony metrów oszczędności tkaniny.

Niedawno również kuglarze występujący w cyrkach, rewiach i teatrzykach, których pełno jest na terenie Rzeszy, otrzymali zakaz żonglowania jadalnymi przedmiotami. Nie wolno więc żonglować jajami, wyciągać z kapelusza gołębi i t. p. Dla nas zakrawa to na groteskę — dla tamtych ludzi staje się niemal tragedią.

CIĄGŁE ZBIÓRKI

W porównaniu ze starszymi młodzież Rzeszy ma trzykrotnie więcej jeszcze zobowiązań i pracy społecznej niż, starsi. Nauczyciele w szkołach doprowadzeni są niemal do rozpaczy nadmiernym przeciążeniem uczniów bądź najróżnorodniejszymi ćwiczeniami o charakterze wojskowym, bądź też zbiórkami. Na ścianie klasy w szkołach średnich i powszechnych, obok rozkładu lekcji, wisi osobny rozkład zbiórek. Tak naprzykład: w poniedziałki cała młodzież hitlerowska zbiera kości, we środy pakuły, w piątki, późną wiosną — kwiat lipowy. I tak na każdy dzień jakaś nowa zbiórka i nowe świadczenia społeczne młodzieży, a na odrabianie lekcji czasu brak. Nawet wieczorami młodzież nie ma spokoju.

Prelegent wspomniał, że w pewnej restauracji podczas kolacji kolejno, sześciokrotnie podchodzili do niego młodzi kwestarze w wieku szkolnym, zbierając każdy na inny cel. Między poszczególnymi klasami panuje szalona emulacja, która klasa więcej zbierze.

To, co ma stanowić ekwiwalent całotygodniowej pracy młodzieży, a więc wspólne wczasy organizacji „Kraft durch Freude“ stanowi również jedno z narzędzi oszałamiania młodzieży i niepozwolenia jej zastanowienia się nad ujemnymi stronami metod wychowawczych, stosowanych do nich.

OTĘPIAŁA MŁODZIEŻ

W rezultacie więc, młodzież nawet fizycznie rozwijająca się, raczej normalnie na skutek częstego przebywania na świeżym powietrzu i prac fizycznych, nawet pomimo stosunkowo złego odżywiania jest stanowczo, pod względem nauki pokrzywdzona. Nawet najbardziej garnący się do tej nauki nie mogą się uczyć tyle, ileby potrzebowali, a uchylanie się od pracy społecznej przekreśla najlepsze postępy w naukach i może wywołać pozostawianie w klasie, a nawet usunięcie z uczelni.

Słowem, pomimo szumnych frazesów i deklamacyj o faworyzowaniu młodego pokolenia, nie jest ono szczęśliwe i zadowolone.

O upaństwowienie Widzewskiej Manufaktury

W lokalu Związku Zawodowego „Praca“ w Łodzi odbyło się walne zebranie delegatów fabrycznych, na którym robotnicy powzięli szereg rezolucyj, w których między innymi domagają się upaństwowienia zakładów przemysłu włókienniczego Widzewskiej Manufaktury.

Rezolucja ta brzmi: „Wobec tego, że gospodarka Kohnów czyni Widzewską Manufakturę ogniskiem stałych fermentów i niepokoju społecznego, wywołując ustawiczne zatargi z robotnikami i szkodząc interesom Państwa przez zaleganie w płaceniu podatków, zebrani domagają się upaństwowienia Widzewskiej Manufaktury“.

Szybka rozbudowa polskiej marynarki handl.

WARSZAWA. Rozbudowa polskiej marynarki handlowej postępuje w szybkim tempie naprzód. W roku bieżącym tonaż floty handlowej przekracza już 150.000. Ogółem polska flota handlowa liczy 182 statków, cyfra ta jednak ulegnie wkrótce dalszemu zwiększeniu, gdyż, jak wiadomo, w budowie znajduje się kilka nowych statków, przeznaczonych dla marynarki handlowej.

Złóż ofiarę na FON

Samoloty latające wstecz

Znaczne podwyższenie pułapu lotów zrodziło konieczność przystosowania silników i śmigieł do zmieniających się warunków nawigacyjnych na różnych wysokościach. W szczególności wyłoniła się potrzeba zmiany śmigła w czasie lotu. W pierwszej chwili wydaje się to postulatem zgoła fantastycznym, szczególnie wtedy, gdy się pomyśli o ogromnej szybkości z jaką wzlatują w górę i opuszczają się lekkie aparaty myśliwskie. A mimo to, rzecz ta, tak na pozór nieprawdopodobna, została już zrealizowana przez konstruktorów lotniczych.

Śmigło da się porównać ze względu na spiralne skręcenie jego płaszczyzny do śruby i, podobnie jak śruba, może ono mieć skok większy lub mniejszy. Jest rzeczą zrozumiałą, że w warunkach lotu wysokościowego, w miarę rozrzedzania powietrza, efekt obrotów śmigła o zwykłym skoku spada bardzo znacznie (mimo powiększenia ilości obrotów skutkiem małego oporu powietrza). I otóż udało się skonstruować śmigło, którego krzywizna daje się zmienić bardzo znacznie w czasie lotu. Powiększenie tej krzywizny daje ten sam wynik, co zwiększenie szybkości obrotów.

Ostatnio wprowadzono dalsze udoskonalenia o bardzo dużym znaczeniu. Przede wszystkim ulepszono znacznie automatyczną aparaturę, zmieniającą skok śmigła. Działa ona bardzo szybko i sprawnie: przestawienie śmigła jest kwestią sekund. Całe urządzenie zostaje uruchomione przy pomocy odrębnego całego silnika elektrycznego i działa w ten sposób, że wzrost szybkości obrotów śmigła przy wznoszeniu powoduje samoczynne zwiększenie jego krzywizny, co z kolei zmienia szybkość tych obrotów i sprowadza je do pewnej ustalonej normy. Wszystko działa więc nie tylko bardzo szybko ale zupełnie automatycznie, nawet bez kontroli pilota. Mimo skomplikowanych urządzeń ciężar nowego śmigła jest stosunkowo mały i nie przekracza ciężaru zwykłego propellera samolotowego o tych samych wymiarach.

Najbardziej niezwykłym jednak szczegółem nowego śmigła jest to, że może być ono dowolnie skręcane nie tylko w kierunku dodatnim, ale i ujemnym, a więc daje się jak gdyby „odwrócić“. Dzięki temu można je ustawić w ten sposób, że efekt obrotu śmigła będzie taki jak gdyby zaczęło się ono obracać wstecz. Ostatnio odbył się w Trieście pokaz działania opisywanego śmigła na wodnosamolocie włoskim Cant Z 506. Widok był dość niezwykły: pilot zmieniając skok śmigła „hamował“ w powietrzu, a na wodzie poruszał się nie tylko wprzód, ale również wtył przy pomocy „odwróconego“ śmigła.

Studia w terenie w związku z pobytem i pracą Marszałka Piłsudskiego

Do Wilna przybył z ramienia Naczelnego Komitetu Uczczenia Pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego p. kpt. Dobrski z Biura Historycznego, który przeprowadzi studia w terenie w związku z pobytem i pracą Marszałka Józefa Piłsudskiego na Wileńszczyźnie.

Studia te pozostają w związku z planami Naczelnego Komitetu mającymi na celu realizację trwałych widomych pamiątek po Wielkim Marszałku.

P. kpt. Dobrski studia rozpocznie od terenu powiatu wileńsko-trockiego.

Wystawa artystów wileńskich

Staraniem Wileńskiego T-wa Szerzenia Kultury Sztuk Plastycznych zorganizowano wystawę prac zespołu artystów wileńskich, której otwarcie nastąpi 21 bm. o godz. 13. Wystawa mieści się w lokalu T-wa, pl. Orzeszkowej 11-b.

Dzieci szkoły Nr 13 ufundowały karabin

Dzieci Publicznej Szkoły Powszechnej Miejskiej Nr 13 im. Tadeusza Kościuszki w Wilnie, ufundowały karabin z bagnetem dla pułku Zuchowatych J. P. w Wilnie. Uroczystość wręczenia daru odbędzie się w dniu 21 bm. o godz. 11.30 na terenie koszar I Brygady.

Na FON

W dniu imienin Kochanej Kierowniczki Szkoły Specjalnej Nr 46 dzieci niewiadome składają 3 zł na FON zamiast kwiatów.

Świetlica bezrobotnych kobiet ZPOK. w Trokach na FON — 11 zł 58 gr.

Wiadomości radiowe

GRA MAŁY ZESPÓŁ MANDOLINISTÓW „KASKADA“

Popularny ten zespół usłyszymy w krótkim niedzielnym koncercie porannym (21.V, godz. 9,00). W programie utwory Mendelssona, Schicka, Merse'a i Alletera.

POSTAWY PRZED MIKROFONEM

21 bm. Rozgłośnia Wileńska P. R. nada kilka audycyj poświęconych Postawom. Złożą się na nie: pogadanka inż. Mariana Zero pt. „Rolnictwo powiatu postawskiego“, która zostanie nadana o godz. 8.50 i w której autor poda przekrój stosunków istniejących na terenie Postawszczyzny w tej dziedzinie. O godz. 13.05 zapozna radiosłuchaczy z zabytkami sztuki w Postawach felieton Witolda Kieszkowskiego, konserwatora wojewódzkiego w Wilnie. O godz. 14.40 rozpocznie się transmisja z domu ludowego w Postawach, którą poprowadzi Tadeusz Łopalewski. Udział w niej wezmą chóry młodzieży szkolnej i ludowej, kapele wiejskie i orkiestra cymbalistów. Przemówią też przedstawiciele samorządu i młodzieży. Zakończy tę audycję wieczór świetlicowy w Postawach, z udziałem zespołów młodzieży wiejskiej z Michniewicz i Sawicz oraz orkiestry wojskowej pułku Ułanów Grodzieńskich. Wieczór świetlicowy rozpocznie się o godz. 19.30.

Ceny nabiału i jaj

Oddział wileński Zw. Spółdzielni Mleczarskich i Jajczarskich notował 20.V. 1939 r. następujące ceny nabiału i jaj w złotych:

	hurt	detal
MASŁO za 1 kg		
wyborowe	2 80	3.10
stołowe	2.70	3.—
solone	2.40	2.60
SERY za 1 kg		
edamski czerwony	1.95	2.35
„ żółty	1.75	2.—
litewski	1.65	1.00
JAJA za 1 kg	1.00	1.10

Giełda zbożowo-towarowa i lniarska w Wilnie

z dnia 20 maja 1939 r.

Ceny za towar standartowy lub średniej jakości za 100 kg w handlu hurtowym, parytet wagon st. Wilno. (Len za 1000 kg f-co wagon st. załadowania). Dostawa bieżąca normalna taryfa przewozowa.

Żyto I standart		15.—	15.50
„ II „		14.50	15.—
Pszenica jara jednolita I st.		21.—	21.50
„ „ zbierana II „		20 —	21.—
Jęczmień I standart		—	—
„ II „		17.—	17.25
„ III „		16.50	17.—
Owies I „		16.—	16.50
„ II „		14.25	15.25
Gryka I „		21.75	22.25
„ II „		21.25	21.75
Mąka żytnia wyciąg.	0—30%	29.50	30.50
„ „ „ I A	0—55%	26.50	27.—
„ „ razowa	0—95%	20.50	21.—
Mąka pszen. gat. I	0—50%	38.50	39.50
„ „ „ I-A	0—65%	37 —	38.—
„ „ „ II	50—60%	29.75	30.25
„ „ „ II	60—65%	24.25	25.25
„ „ „ III	65—70%	17.50	18.50
„ „ pastewna		14.50	15.—
Mąka ziemniacz. „Superior“		—	—
„ „ „Prima“			—
Otręby żytnie przem. stand.		11.75	12.25
„ przen. śred. przem. st.		12.25	12 75
Wyka		19.50	20.50
Łubin niebieski		9.75	10.50
Siemię lniane bez worka		50.—	50.50

Len niestandaryzowany:

Len trzepany Horodziej	2140.—	2180.—
„ „ wołożyn	1730.—	1770.—
„ „ Traby	1760.—	1800.—
„ „ Miory	1440.—	1480 —
Len czesany Horodziej	2480.—	2520.—
Kądziel horodziejska	1740.—	1780.—
„ grodzieńska	1540.—	1580.—
Targaniec moczony	900.—	940.—
„ Wołożyn	1030.—	1070.—

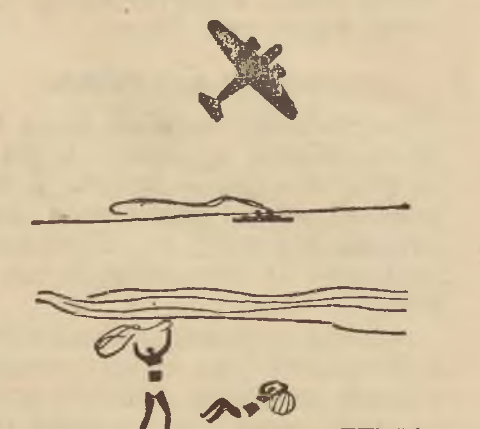
Czapka weterańska dla powstańca z 1863 roku

W Kraśnem n/Uszą pow. mołodeckiego odbyło się uroczyste wręczenie 100-letniemu powstańcowi z 1863 r. p. Ignacemu Abramowiczowi honorowych odznak weterańskich, a mianowicie czapki weterańskiej oraz krzyża powstańczego. P. Abramowicz wskutek wielkiej odległości swego miejsca zamieszkania od urzędów, nie zgłosił się w przewidzianym ustawą czasie do rejestru, jako powstaniec z 1863 r. Towarzystwo Przyjaciół Weteranów nawiązało jednak kontakt ze stuletnim powstańcem i nadało mu honorowe odznaczenia, kóre wręczył w imieniu Towarzystwa prezes okręgu wileńskiego Związku Żołnierzy I Korpusu Polskiego kpt. Lebecki. Na zdjęciu — wzruszony pamięcią o nim weteran Abramowicz dziękuje za otrzymane odznaczenia.

Małosolna zagrycha...

W postaci ogórków z fabryki konserw Radziwiłłowskich w Radziwiłmontach koło Klecka, zwabiła nieznanego sprawcę, który się „zaopiekował“ odpowiednio całą beczką po wyciągnięciu jej ze stawu. O kradzieży zameldowano policji.

Z teki policyjnej

Ub. nocy okradziono mieszkanie Zenona Gliszkowskiego (Tartaki 26). Wczoraj policja wykryła sprawcę kradzieży i zatrzymała go.

* * *

Mieszkaniec kolonii Niemież, Michał Durazo, zameldował policji, że gdy przechodził ulicą Rudomińską został napadnięty i dotkliwie pobity przez Władysława Imperowicza, właściciela domu w Hrybiszkach.

* * *

Wczoraj policja przeprowadziła obławy, zatrzymując kilku podejrzanych złodziei. (c).

Zagadkowy Adam na brzegu Wilii

Wczoraj rano przechodnie spostrzegli na brzegu Wilii mężczyznę w stroju Adama ze związanymi powrozem rękami i nogami. „Adam“ leżał nieruchomo, aczkolwiek już na pierwszy rzut oka można było poznać, że żyje.

Zaalarmowana policja doprowadziła go wkrótce do przytomności i zwolniła z pęt.

Nieznajomy zachował się dziwnie. Twierdzi, że nie wie w jaki sposób znalazł się na brzegu rzeki, aż na Zwierzyńcu, nie wie kto go rozebrał i związał. Nie chciał również wymienić swego nazwiska.

Nieco później, na prawym brzegu Wilii, koło elekrowni znaleziono jego ubranie i w ten sposób ustalono również jego nazwisko, które trzymane jest na razie w tajemnicy.

Policja prowadzi dalsze dochodzenie celem wyjaśnienia wszystkich okoliczności tajemniczego wypadku. (c).

Tabela loterii

11 dzień ciągnienia 4-ej klasy 44-ej Loterii Państw.

I I II CIĄGNIENIE

GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana 10.000 zł. padła ana nr. 20064

25.000 zł.: 59565

15.000 zł.: 91676 131996

10.000 zł.: 72946

5.000 zł.: 17023 68444 81287 96225

2.500 zł.: 15257 23587 25721 33836 124987 132664 148917 160896

2.000 zł.: 3527 8768 16908 18920 21231

1.000 zł.: 6693 7037 22532 24077 26484 40201 41420 41449 43667 44273 46527 46679 79154 86138 90642 96046 104429 107115 107944 115429 122981 125883 131989 133329 145470 145850 148330 152901 156139 158829 164162

WYGRANE PO 250 ZŁ.

284 717 45 852 48 915 1072 103 43 58 294 398 486 571 723 801 60 910 26 44 2045 70 170 217 324 516 43 707 55 74 901 25 30104 97 257 624 806 913 58 4082 81 116 51 52 232 86 400 45 553 731 92 814 87 5141 286 415 580 765 803 6147 456 958 82 787 89 928 7100 582 636 776 99 918 8230 89 325 374 576 712 89 782 818 925 9214 96 402 57 520 440 726 814 23 49 10072 57 326 453 872 909 11066 94 130 80 245 79 90 447 602 19 776 885 12170 439 53 74 602 786 814 43 939 14009 50 58 256 371 43 66 805 15084 99 436 504 22 659 816 986 16050 119 350 444 506 27 767 873 93 17062 170 98 206 22 32 81 331 77 98 945 18013 246 233 53 519 684 7140 43 887 984 88 19397 512 654 97 857 20062 98 190 263 322 55 439 559 66 635 67 723 34 21072 53 126 510 666 711 47 63 97 96 929 22119 228 445 87 534 35 820 23056 201 302 61 541 623 770 808 967 24131 430 659 76 95 812 23 70 925 25024 73 102 31 205 14 63 529 717 822 38 40 57 941 72 90 26129 482 521 61 90 762 77 874 907 93 27096 104 219 402 861 909 28097 363 440 97 515 660 66 841 98 928 69 29020 41 31 38 159 61 205 73 860 78 79 413 51 643 88 736 809 30014 20 120 58 484 585 664 773 932 31043 241 91 380 410 52 609 34 50 725 866 967 32272 574 95 844 97 593 33039 60 66 115 29 330 55 577 619 785 936 58 61 34053 164 487 518 732 963.

35425 769 864 36010 187 215 359 599 649 758 808 24 29 54 37200 82 348 724 872 38010 61 118 235 456 68 76 596 632 949 807 39114 241 65 77 96 379 490 549 652 811 25 35 974 40110 289 422 502 49 717 839 41216 353 654 754 900 19 62 42206 507 17 62 601 783 99 840 43015 178 275 358 403 60 531 94 628 49 738 89 812 40 920 44109 66 211 90 305 33 639 750 45383 430 526 92 629 33 60 760 912 46002 17 264 70 408 37 46 511 634 718 43 824 47015 321 437 50 600 833 69 48365 478 506 89 731 80 890 965 74 49127 33 267 357 427 560 641 42 968

50065 383 433 88 571 76 615 23 831 89 51082 261 79 670 824 940 65 52176 283 320 438 547 80 781 844 93 53549 616 42 54269 454 71 727 66 875 55528 93 691 888 56335 453 651 730 43 806 20 29 31 959 57016 272 612 24 69 814 58012 85 94 104 88 491 620 22 23 756 82 933 59097 197 696 744 904

60044 280 332 46 50 616 701 75 89 90 903 61481 529 50 79 661 729 829 62079 82 181 355 536 656 725 77 801 13 37 92 982 63069 99 111 25 34 47 240 304 97 437 530 38 605 64 87 907 64064 231 321 61 440 766 845 91 65072 133 95 538 55 72 665 66154 437 525 26 630 738 811 83 67172 229 92 47 6633 706 13 88 874 939 69 68083 181 249 68 339 439 643 50 67 786 809 35 968 95 69123 63 238 94 445 786

70122 56 307 21 28 98 98 467 670 889 916 71150 233 99 323 21 517 32 92 623 98 786 838 903 72037 244 57 68 416 33 46 563 877 94 959 73006 159 294 318 61 503 648 884 95 914 39 74202 35 364 525 67 805 48 911 51 66 75008 374 800 76146 68 200 89 532 49 77 98 953 77097 210 21 337 578 666 760 807 948 69 78265 82 358 413 24 91 532 680 96 784 827 79090 229 75 393 519 603 31 937

80097 119 357 88 400 511 751 917 81014 52 281 361 95 7 450 847 925 31 84 82032 58 99 128 289 372 552 634 48 855 83118 51 296 392 559 78 875 961 84043 66 99 120 258 426 525 85129 252 54 85 378 81 420 74 87 551 634 75 831 44 57 985 86113 411 17 508 677 921 46 87021 161 555 668 97 854 88294 627 755 86 850 89040 166 335 458 615 93 793 839 904 33

90057 163 450 62 95 742 64 839 91055 78 321 493 505 66 613 87 753 80 830 928 88 9 92273 344 81 637 726 44 974 93099 162 386 9 45 613 902 54 94133 210 22 79 366 18 32 95097 205 84 313 577 8 781 77 93 431 56 621 53 858 83 909 981 96153 314 99 524 825 97167 77 4559 974 98035 44 202 70 293 365 478 73 85 9 691 701 100032 170 220 36 377 509 857 926 63 101048 295 390 667 102052 66 205 58 8145 84 434 85 540 46 815 969.

103045 246 490 840 73 912 34 53 79 104119 20 350 94 402 795 803 984 105093 150 63 306 463 587 612 843 919 106289 99 327 33 70 424 545 715 35 107006 112 90 292 306 400 91 717 830 60 93 943 61 108010 103 42 503 689 916 109009 37 88 138 209 304 422 60 554 87 907 14 26 89 96 803 110026 51 63 102 257 80 357 405 515 35 84 655 753 838 111035 58 208 702 40 804 61 112027 137 80 378 922 113270 316 48 63 89 614 86 783 837 66 93 986 114014 201 339 60 402 605 1 5 52 69 979 115039 73 131 243 373 606 58 792 950 116035 444 78 98 544 66 658 706 62 75 86 881 117094 133 247 328 644 51 724 841 118183 222 302 454 520 29 45 679 750 856 67 97 119240 318 27 596 614 96 745 940 41 80 120314 66 457 657 813 40 61 934 121005 249 366 406 68 600 718 122053 54 92 370 74 525 628 820 63 68 97 123133 204 53 88 316 530 690 739 822 938 124186 93 228 301 35 434 76 83 658 80 972 125152 511 46 48 700 44 921 40 126078 80 187 91 284 374 477 507 73 634 85 768 957 87 127011 35 130 42 241 49 392 455 540 798 970 128011 12 227 74 323 48 74 482 85 501 38 74 635 746 63 837 917 28 129197 322 508 99 612 62 937 42 130128 257 349 427 629 746 865 131150 254 422 67 501 955 61 132132 272 675 713 61 809 933 96 133007 52 443 511 53 67 711 857 34142 37 309 40 60 438 96 665 70 730

135015 78 91 101 232 347 405 804 37 954 86 136099 122 255 355 484 682 871 900 137026 44 138 53 221 26 329 405 530 57 83 635 24 46 47 59 84 138051 162 205 52 65 93 301 24 85 427 47 502 8 15 33 876 963 139116 43 220 41 56 442 616 19 74 762 908 140012 38 299 326 41 62 80 423 541 91 93 729 845 89 91 141034 63 173 210 397 588 772 984 142037 50 65 161 222 52 54 328 55 770 980 143011 125 266 748 818 988 144005 38 197 200 23 81 367 415 49 59 61 538 622 872 973 145052 438 75 527 886 146135 219 75 371 85 430 67 78 607 41 42 744 804 22 927 39 147064 140 62 211 34 39 323 58 601 46 53 801 77 930 31 32 33 41 148007 31 154 201 13 355 461 500 32 706 809 18 47 149098 227 58 62 78 616 76 781 888 914 150040 122 305 766 151032 386 497 547 79 741 807 16 25 76 914 152190 239 344 84 99 491 542 760 976 153111 35 378 433 614 60 846 993 154018 163 76 81 217 64 447 507 59 75 94 685 706 885 961 155098 158 307 422 34 43 562 89 732 57 838 978 156209 501 29 623 70 838 157072 172 211 33 318 552 634 725 30 99 158054 46 83 87 207 28 29 51 52 318 93 510 650 781 839 948 93 159028 50 64 211 363 610 57 796 810 17 34 160061 113 25 89 371 94 850 54 161025 91 131 251 392 587 721 54 86 815 924 162053 78 137 48 70 307 465 504 640 62 707 919 163234 74 79 382 585 602 8 24 31 91 749 64 87 811 20 29 915 164021 65 230 322 468 547 669 86 892 96 916 61

III CIĄGNIENIE

GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana 20.000 zł. padła na nr. 24486.

25.000 zł.: 53785 114004.

10.000 zł.: 42319.

5.000 zł.: 41169 51948 53280 67596 119194 143864.

2.500 zł.: 8127 14186 16622 52188 73875 100224 109407 114182 119360 141842 157076.

2.000 zł: 10066 22904 23241 25061 25753 26730 30875 54326 55103 61496 75907 79304 86724 89909 117452 119407 126000 128712 132816 134917 140090.

1.000 zł.: 3499 8177 9931 16064 17791 24270 24844 26729 28840 52902 53557 53684 61708 62816 72291 83245 88502 88659 94428 95710 100957 102576 102748 113532 115110 116892 119996 120203 120502 128489 133397 135020 136403 143648 146352 148544 149667 153302 157842.

WYGRANE PO 250 ZŁ.

262 376 522 80 790 1022 114 45 79 224 614 55 705 47 97 2216 431 41 526 69 903 8211 443 862 951 4169 98 5043 64 392 685 6056 74 337 51 822 71 930 7093 173 210 28 356 99 400 6 25 590 644 8411 521 654 9105 483 529 681 955 71 92 495 399 710 59 871 11043 263 374 444 97 801 12101 247 315 462 615 687 13066 464 892 140884 312 637 950 61 15207 530 40 44 754 16148 352 707 850 17167 225 87 303 81 434 606 731 41 18007 280 683 987 19367 510 947 20085 171 22 34 492 21109 455 558 919 30 22093 96 273 315 65 95 689 886 23068 612 845 24421 63 95 668 856 25862 26431 713 940 27032 388 928 28278 429 912 42 29449 74 526 753 30434 806 31030 32 156 473 978 32008 244 330 77 890 33290 742 883 34169 352 457 75 615 72 929 35100 37 285 535 41 94 654 792 866 937 49 36279 315 466 96 785 37009 106 73 344 444 749 968 72 38032 360 430 58 566 39389 556 849 950 65 40081 663 799 41035 896 987 42785 43195 329 97 658 702 44000 346 76 463 534 45100 82 406 82 46071 174 543 664 794 812 47002 340 617 47 60 819 937 48642 49443 615 50061 79 127 251 350 69 498 922 51201 711 68 817 926 61 52247 63 358 440 65 540 861 53116 826 54048 262 55185 226 77 369 456 96 973 56283 781 58264 445 825 59327 78 440 746.

60202 61090 316 88 401 65 723 875 879 66406 638 706 37 42 67193 2140 916 50 63 63162 902 75 64008 16 318 736 825 68088 191 280 541 69743 48 70029 131 422 99 629 94 854 66 921 71691 795 911 72038 227 746 73150 62 353 593 743 74054 71 143 252 527 33 40 617 869 64 75266 543 76218 602 206 77205 469 956 78052 200 18 855 79167 469 783 816 960 80139 89 363 598 81149 85 220 530 643 93 82525 83105 56 279 609 912 84135 238 553 680 965 85056 158 429 895 995 86763 997 87621 900 88098 654 898 89206 360 496 636 912 51 90175 309 507 657 91275 359 93021 56 242 59 496 530 33 698 872 92 453 629 818 92538 94 965 94 94326 689 846 95023 64 96362 414 44 591 634 838 964 97051 268 95 731 85 841 85 61 98139 44 78 204 89 559 993 99104 379 564 680 894 997 100252 309 639 856 98 101401 854 937 80 102032 140 310 739 103017 61 65 167 280 348 963 104085 97 674 819 80 985 105385 551 84 766 847 106066 68 174 580 645 990 107037 73 274 398 720 108165 332 931 37 109499 625 110307 51 604 111114 310 17 719 49 60 885 112250 410 42 761 997 113219 345 114232 737 905 115622 730 33 925 49 116225 339 551 610 859 952 117064 258 321 33 587 608 118471 722 27 932 119155 99 262 463 519 702 73.

120490 563 730 91 957 121063 166 460 570 773 966 122480 85 585 652 750 801 939 123282 377 834 124183 369 492 529 913 125053 390 497 585 614 850 66 973 126342 710 127023 576 693 704 128370 670 129328 653 759 130440 638 839 917 131074 384 452 533 781 132069 131 44 62 78 299 425 565 659 734 824 959 133028 322 965 134084 693 755 874 135144 310 136018 267 86 302 432 517 676 711 903 137022 230 386 875 906 138107 47 242 518 800 95 139028 133 140058 149 460 141009 478 920 89 142117 906 143149 211 795 811 66 903 144410 24 580 145414 42 542 703 907 147683 148022 51 272 427 625 85 779 837 970 149200 515 604 56 150159 344 920 151182 249 328 34 445 677 980 152118 428 32 842 62 153281 593 905 77 154758 921 155499 759 911 156112 429 664 798 157095 127 641 818 70 168011 24 223 68 303 599 939 159334 61 64 73 961 160067 345 510 86 98 855 927 79 161078 382 902 162697 860 163122 66 251 537 862 950 164076 983 86.

IV CIĄGNIENIE

WYGRANE PO 250 ZŁ.

37 140 51 215 357 413 35 533 636 707 875 945 1247 495 751 2007 145 303 3052 182 490 561 64 651 711 43 940 76 95 4294 550 728 857 5259 341 83 417 22 606 38 844 6048 133 525 73 681 794 816 49 7327 450 640 807 37 39 8047 250 347 502 934 43 9006 10310 449 639 714 980 11467 508 50 603 730 12477 611 12 750 88 94 13014 38 100 5 19 422 765 14395 453 503 15112 854 16025 33 91 165 245 308 36 460 702 17134 278 339 417 75 705 18081 88 432 521 97 617 44 710 903 19204 86 344 662 86 20033 72 73 600 943 73 2119 217 369 471 690 730 818 87 960 22734 957 23289 348 558 24242 477 558 842 971 25065 117 94 235 577 3747 831 26195 204 316 37 449 79 610 90 27058 97 537 647 53 725 28045 62 967 29012 21 126 296 593 817 982 30270 498 838 47 31173 274 89 325 458 605 32120 33077 299 463 653 705 34373 565 734 932 35173 208 476 622 57 719 896 36034 228 321 39 926 37231 94 41 432 38185 353 736 861 934 39051 259 449 70 77 620 40460 511 962 41492 689 772 802 955 42157 259 326 43162 284 368 894 44217 47 385 95 652 87 762 813 75 75078 102 269 318 575 872 961 46156 96 296 396 426 33 47016 106 433 533 771 941 91 48114 714 845 910 49310 570 853 980

50602 989 51097 166 221 382 470 692 718 947 87 52104 277 403 746 70 985 53244 63 351 516 840 54270 55696 848 979 56429 69 562 668 573042 405 778 869 961 58399 649 98 831 988 59082 260 302 481 506 76 691 713 60232 51 361 407 61315 617 867 921 37 62015 403 561 790 53097 121 942 64201 93 421 534 49 67 797 869 65452 515 815 58 66511 637 67180 827 946 68060 145 493 69069 95 158 520 66 663 80 863 70260 325 42 85 92 824 945 71195 20 83 88 525 967 72692 724 43 53 846 73148 487 74085 259 402 575 687 832 86 75037 112 59 502 630 76060 332 443 551 67 992 838 89 983 77257 544 78283 354 533 629 79026 298 575 891 80048 50 201 339 936 81857 82 919 82232 763 83082 220 439 69 967 84017 157 77 584 85229 402 86193 95 231 404 562 711 33 30 87008 311 30 604 716 88024 186 226 859 86 89154 62 357 408 90 713 67 9002 741 820 22 91132 231 85 455 668 898 925 45 92136 57 272 684 874 93101 51 353 83 861 97 94020 186 414 631 766 907 22 95368 75 401 4 79 515 737 96105 397 418 550 710 84 893 939 44 88 97417 583 699 756 843 98562 899 99190 319 783

100115 937 38 101192 204 7 11 511 96 714 50 805 924 54 78 82 102105 42 622 967 103436 551 82 733 104130 346 76 87 96 503 68 940 105072 678 746 106247 465 838 919 107026 197 718 39 108006 36 299 319 20 546 83 623 913 109131 243 73 340 851 927 96 11008 10 34 64 155 261 522 72 677 717 111358 556 112247 539 732 868 949 113056 74 79 67 302 74 87 424 53 526 816 972 114050 162 290 654 91 854 948 115117 18 244 412 116222 858 117054 60 388 568 118474 899 119926 120350 925 121235 328 535 45 612 826 122012 230 123074 776 802 73 124147 209 527 62 635 787 898 920 21 125013 566 91 880 126411 80 501 127034 242 402 623 128137 260 96 334 764 74 129018 216 343 410 892 130084 876 944 131030 59 128 482 915 132156 561 827 59 133011 126 638 825 908 24 134352 57 510 30 88 92 819 51 52 135349 412 926 65 136130 82 246 642 137181 576 677 739 74 91 846 926 90 138331 908 65 139216 27 445 47 819 140040 626 741 807 37 945 92 141324 47 530 81 142131 246 314 590 143119 209 64 14431 43 54 611 88 145112 350 540 146340 75 470 645 728 147006 736 915 35 148173 499 518 94 149047 96 170 612 912 150066 151431 67 604 152108 55 315 820 81 153133 539 884 933 154473 155025 38 106 626 925 45 156183 90 312 73 967 81 83 157214 20 442 650 60 894 158679 702 29 159183 323 408 76 635 808 919 160145 61 244 306 568 757 860 79 956 76 161200 602 796 162002 4 123 326 459 505 839 47 163020 513 94 164286 352 63 65 475 903 69

Sensacyjny proces

W poniedziałek w wileńskim Sądzie Okręgowym rozpoczął się sensacyjny proces niejakiego Chaima Brawera, pochodzącego z Łotwy oraz współoskarżonych, w tej liczbie pewnej kupcowej z Lublina, mąż której, po jej aresztowaniu popełnił samobójstwo, oskarżonych o oszukańcze wyłudzanie transportów towarów z kolei.

Dochodzenie w tej sprawie trwało z górą rok i objęło większość miast Rzeczypospolitej. Główny „bohater“ afery Chaim Brawer został aresztowany przez funkcjonariusza Wydziału Śledczego w Wilnie na weselu. Wywiadowca w przebraniu, udając gościa, przedostał się na zabawę weselną i tam zdemaskował oszusta. (c).

Sędzia z Pińska przed sądem

W Wileńskim Sądzie Apelacyjnym toczy się przy drzwiach zamkniętych sensacyjny proces b. sędziego z Pińska, Nagurzańskiego, osk. o znieważenie przedstawicieli Sądu.

Broni osk. adw. Engel.

Wyroku na razie nie ogłoszono. W Pińsku sprawa dra Nagurzańskiego budzi wielkie zainteresowanie, które nie jest mniejsze również i w sferach palestry sądowej w Wilnie. (c)

KRONIKA

MAJ
20
Niedziela

Dziś: Wiktora M.
Jutro: Julii i Heleny

Wschód słońca — g. 3 m. 07
Zachód słońca — g. 7 m. 25

Spostrzeżenia Zakładu Meteorologii USB w Wilnie z dn. 19.V. 1939 r.

Ciśnienie 754
Temperatura średnia + 18
Temperatura najwyższa + 24
Temperatura najniższa + 14
Opad ślad
Wiatr: zachodni
Tendencja barom.: spadek potem silny wzrost ciśnienia
Uwagi: pochmurno, przelotny deszcz.

WILEŃSKA

DYŻURY APTEK:

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: Nałęcza (Jagiellońska 1); S-ów Augustowskiego (Kijowska 2); Romeckiego i Żelańca (Wileńska 8); Frumkinów (Niemiecka 23); Rostkowskiego (Kalwaryjska 31).

Ponadto stale dyżurują apteki: Paka (Antokolska 42); Szantyra (Legionów 10)

SPRAWY SZKOLNE

— **Dyrekcja Prywat. Liceum i Gimnazjum Koedukacyjnego im. ks. P. Skargi** Wilno, Ludwisarska 4, telefon 23-08 przyjmuje wpisy uczniów (nic) do kl. I—III Gim. oraz do kl. I Liceum humanistycznego. Termin wnoszenia podań do dnia 15 czerwca do Gim., do dnia 17 czerwca do Liceum. Podania wraz z dokumentami przyjmuje kancelaria codziennie od godz. 9—13.

Dyrekcja.

— **Gimnazjum Żeńskie im. Filomatów** w Wilnie, ul. Żeligowskiego 1 m. 2 z prawami gimnazjów państwowych, przyjmuje zapisy kandydatek codziennie od godz. 10 do 14. Egzamina wstępne rozpoczną się dnia 17 czerwca. Termin składania podań do dnia 16 czerwca.

— **Liceum Handlowe Żeńskie im. Filomatów** w Wilnie, ul. Żeligowskiego 1 m. 2 przyjmuje zapisy kandydatek codziennie od godz. 10 do 2 na podstawie świadectwa ukończenia gimnazjum ogólnokształcącego lub zawodowego lub 6 klas gimn. starego typu. Egzamina wstępne rozpoczną się dnia 24 czerwca. Termin składania podań do dnia 22 czerwca.

— **Dyrekcja Prywatnego Gimnazjum Koedukacyjnego „Edukacja"** Wilno, ul. Wielka 47, tel. 28-76 przyjmuje wpisy uczniów (nic) do klasy I, II, III. Termin wnoszenia podań do dnia 15 czerwca. Podania wraz z dokumentami przyjmuje kancelaria codziennie do godziny 13.

Dyrekcja.

— **III Państwowe Liceum i Gimnazjum im. Czartoryskiego** w Wilnie powiadamia, że podania kandydatek do egzaminu do kl. I gimnazjum ogólnokształcącego kancelaria przyjmuje codziennie tylko w godzinach między 11—14.

— **Absolwentki Liceum Gospodarczego ZPOK** w Wilnie poprowadzą samodzielnie gospodarstwo we dworach i na koloniach lub obejmą pracę pomocniczą przy kierowniczkach większych pensjonatów itp. placówek. Informacji udziela kancelaria Lic. Gospod. Wilno, Bazyliańska 2—19, tel. 25-97, w godz. 10—12.

— POKAZ PRAC W SZKOLE „PROMIEŃ" W niedzielę, dnia 21 bm. od godz 10 do 13 w lokalu szkoły „Promień", Wiwulskiego 4, odbędzie się pokaz robót ręcznych i rysunków szkoły i przedszkola „Promień".

ZEBRANIA I ODCZYTY

— 369 ŚRODA LITERACKA.. P. Albin Herbaczewski, b. prof. Uniwersytetu Witolda Wielkiego w Kownie, na 369 „środzie literackiej" wygłosi odczyt pt. „Wariacje na temat kultury i literatury litewskiej".

RÓŻNE

— MUZEUM HIGIENY. We czwartek, 25 bm. o godz. 18 odbędzie się otwarcie Muzeum Higieny Polskiego Towarzystwa Higienicznego (Hetmańska 3).

NOWOGRODZKA

— Nie ma w Litówce kąpieliska. Zbliża się lato. Drzewa obrastają w coraz to bujniejszą zieleń. O tej porze, ubiegłego lata nie jeden i nie jedna z mniej „wybrednych" kąpało się w Litówce „na całego" Niestety, w tym roku jezioro w Litówce świeci błotnistym, niewyszlamowanym jeszcze dnem, przez które przecieka wąskie pasmo wody i nie ma nadziei, aby w najbliższym czasie było tam jakieś, chociaż prowizoryczne kąpielisko.

Szkoda, że sprawą tą nie zainteresował się jakiś prywatny przedsiębiorca.

— **Okazja do kształcenia się w rzemiośle.** Towarzystwo Oświaty Zawodowej w Nowogródku otrzymało od kilkunastu mistrzów (kowali, piekarzy, kołodziei i fryzjerów, z woj. poznańskiego i warszawskiego zapotrzebowanie na uczniów w wieku od lat 16 do 18. Nauka jest bezpłatna i trwa 3 i pół lata. Za utrzymanie wpłacić należy z góry zł 200. Dwóch uczni może się zinstalować w bursie za opłatą zł 30 miesięcznie. Bliższych informacyj udziela T-wo Oświaty Zawodowej w Nowogródku, ul. Kościelna 65.

— BOMBY NA GÓRZE ZAMKOWEJ. — Onegdaj odbył się w Nowogródku pokaz działania bomb termitowo-elektronowych na górze Zamkowej, urządzony staraniem zarządu powiatowego LOPP. Pokaz zgromadził przeszło 1000 mieszkańców m. Nowogródka, wywołując powszechne zainteresowanie.

LIDZKA

— **Kasa samopomocy drobnych rolników.** Odbyło się Lidzie doroczne walne zebranie członków związku zawodowego drobnych rolników. Postanowiono między innymi utworzyć kasę samopomocową, wyjednać u władz utrzymanie jednego delegata drobnych rolników w Urzędzie Rozjemczym oraz uzyskać prawo prowadzenia biura podań dla członków do spraw administracyjnych.

— **Urbanizacja Lidy postępuje.** Przeprowadzony w roku ubiegłym kosztem 75.000 złotych, plan pomiarowy miasta Lidy został zatwierdzony przez drugą instytucję. Dzięki temu zarząd miasta Lidy oddał do wykonania w Warszawie plan urbanizacyjny, po którego wykonaniu Lida otrzyma kanalizację, wodociągi i gładką nawierzchnię jezdni. Dla wypróbowania wytrzymałości kostki bazaltowej, Zarząd Miejski w bieżącym sezonie inwestycyjnym postanowił wyłożyć ulicę Narutowicza kostką.

— SKAZANIE ZŁODZIEJA NA 7 LAT WIĘZIENIA. **Sąd Grodzki w Lidzie rozpatrywał szereg spraw na raz zawodowego złodzieja Adama Stacewicza, karanego siedmiokrotnie za różne przestępstwa. Na prośbę oskarżonego Sąd rozpatrzył wszystkie sprawy jednocześnie i w wyniku ogłosił łączny wyrok, skazujący Stacewicza na 7 lat więzienia.**

— TRAGICZNA KŁOTNIA BRACI. **W czasie kłótni o granicę swych posiadłości między braćmi stryjecznymi Kazimierzem Bykowskim, synem Jana (obaj mają to samo imię i nazwisko) jeden z nich dostał nożem w piersi i w stanie beznadziejnym przywieziony został do szpitala w Ejszyszkach. Tragiczna bójka miała miejsce w kolonii Świniszki, gm. ejszyskiej.**

DZISNIEŃSKA

— **Nowa linia autobusowa.** Od połowy maja została uruchomiona stała komunikacja autobusowa na linii Dzisna—Łużki—Głębokie—Dokszyce—Dołhinów. Pomiędzy Dzisną a Głębokiem autobus kursuje dwa razy dziennie (rano i wieczorem), na linii Głębokie—Dokszyce kursuje w niedziele, poniedziałki, wtorki, środy i czwartki, a na linii Głębokie—Dołhinów tylko we czwartki. Właściciel przedsiębiorstwa autobusowego Kwapiński uruchomił dwa nowe autobusy „Polski Fiat".

Rozwój Wilnu zapewnią radni z listy nr 1

Statek szkolny „Iskra" w Anglii

Polski statek szkolny „Iskra", który odbywa obecnie swój doroczny rejs ćwiczebny z podchorążymi polskiej marynarki wojennej, przybił ostatnio do brzegu Anglii, celem złożenia wizyty w Londynie. Marynarze polscy są niezwykle serdecznie podejmowani przez swych kolegów angielskich. Załoga „Iskry" w czasie ćwiczeń na statku świadczących o jej sprawności.

WILEJSKA

— **Konferencja graniczna.** W tych dniach odbyła się konferencja graniczna między władzami polskimi i Z. S. R. R. Jako przedstawiciel władz polskich wystąpił starosta wilejski W. Henszel, ze strony zaś sowieckiej naczelnik do spraw granicznych na rejon Pleszczenicki.

Na konferencji, która się odbyła po stronie sowieckiej, rozpatrywane były sprawy graniczne dotyczące odcinka powiatu wilejskiego.

Km. 280/39

Obwieszczenie

O LICYTACJI RUCHOMOŚCI

Komornik Sądu Grodzkiego w Baranowiczach, Stanisław Paderewski, mający kancelarię w Baranowiczach przy ul. Orzeszkowej Nr 6 na podstawie art. 602 k.p.c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 9 czerwca 1939 r., o godz. 9 w Nowej Myszy, ul. Bezimienna odbędzie się 1 licytacja ruchomości, należących do Aleksandra Leguna, składających się ze zrębu na dom mieszkalny, oszacowanych na łączną sumę zł 800.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Dnia 15 maja 1939 r.

Komornik
(—) **Stanisław Paderewski.**

Przetarg

Państwowe Kierownictwo Budowy Zbiornika Wodnego na rzece Wilii w Turniszkach, poczta Wilno 1, tel. 28-59, zaprasza do składania ofert na dostawę 160 m sześc. szpuntpali sosnowych z dostawą do Turniszek do 25 czerwca rb.

Oferty składać należy do skrzynki ofertowej, umieszczonej w lokalu Kierownictwa.

Termin rozpoczęcia przetargu dnia 30 maja 1939 r. godz. 12. Bliższe informacje otrzymać można w godzinach urzędowych w lokalu Kierownictwa w Turniszkach, gdzie można również otrzymać warunki dostawy.

RADIO

WILNO.

NIEDZIELA, dnia 21 maja 1939 r.

7,15 Pieśń: „Nie opuszczaj nas". 7,20 Koncert poranny. 8,00 Dziennik poranny. 8,15 Audycja dla wsi. 8,45 Program na dzisiaj. 8,50 Rolnictwo powiatu postawskiego —pogadanka inż. Mariana Żery. 9,00 Gra mały zespół mandolinistów „Kaskada" pod dyr. Kazimierza Skindera. 9,15 Transmisja nabożeństwa z Lublina z okazji Walnego Zjazdu Związku Harcerstwa Polskiego. Kazanie wygłosi ks. biskup Fulman. 10.30 Muzyka poważna i lekka. 11.15 Reportaż z Lublina. 11,45 Z rozważań nad Kraszewskim — pog. 11.57 sygnał czasu i hejnał. 12,03 Poranek symfoniczny. 13.00 Wyjątki z Pism Józefa Piłsudskiego. 13,05 „Zabytki sztuki w Postawach" — felieton Witolda Kieszkowskiego. 13,15 Muzyka obiadowa. 14.40 „Powiat postawski przed mikrofonem" (transmisja z Domu Ludowego w Postawach). Udział biorą chóry młodzieży szkolnej i ludowe kapele wiejskie, orkiestra cymbalistów. W przerwie wywiady z przedstawicielami Samorządu młodzieży. Sprawozdawca Tadeusz Łopalewski. 15,30 Audycja dla wsi. 16,30 Polska muzyka fortepianowa. 17,00 Transmisja z Leszna — Uroczystość wręczenia sztandaru pułk. ułan. 17,20 Muzyka wojskowa (płyty). 17,45 Festy na Wysokim Zamku — Koncert. 18.45 Chwila Biura Studjów. 18,55 „Opierzyny" — transmisja z Przemyśla. 19.30 Wieczór świetlicowy w Postawach. Udział biorą zespoły młodzieży wiejskiej z Michnicz i Sawicz oraz orkiestra wojskowa pułku ułanów. 20,00 Gawęda aktualna. 20.10 Wileńskie wiadomości sportowe. 20,15 Transmisja fragmentów Centralnego Biegu Narodowego. 20.30 Audycje informacyjne. 21,30 Arie operowe. 21,50 „Teatr Wyobraźni": „Sen w okrodzie". 22,40 Muzyka taneczna. 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego i komunikaty. 23.05 Zakończenie programu.

PONIEDZIAŁEK, dnia 22.V. 1939 r.

6,56 Pieśń por. 7,00 Dziennik por. 7.15 Muzyka. 8.00 Audycja. 8,10 Program. 8.15 Muzyka. 8,45 „Powracamy do zdrowia" — audycja. 9.00—11,00 Przerwa. 11,00 Audycja dla szkół. 11,20 Chwilka operetki. 11,30 Audycja dla poborowych. 11,57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Audycja południowa. 13,00 Audycja dla kupców i rzemieślników. 13,30 „Orkiestra współczesna" — audycja dla liceów. 14.00—15.00 Przerwa. 15,00 Teatr Wyobraźni dla młodzieży: — słuchowisko pt. „Tajemniczy ogród" (III cz.). 15.30 Muzyka obiadowa. Wykonawcy: Orkiestra Rozgłośni Wileńskiej pod dyr. Władysława Szczepańskiego. W programie muzyka węgierska. 16.00 Dziennik popołudniowy. 16.08 Wiadomości gospodarcze. 16,20 Kronika naukowa. 16.35 Koncert kameralny. 17.10 Pierwsze wynalazki — pogadanka. 17,25 „Pieśni mazurów z Pojezierza Pruskiego" — audycja słowno-muzyczna. 18.00 Wileńskie wiadomości sportowe. 18.05 Pieśni i arie w wykonaniu Tatiany Kotlarewskiej. 18.20 Z naszego kraju: „Rybacy z nad Wilii" — pog. Aleksandra Jankuna. 18.30 Audycja strzelecka. 19.00 Czynnik religijny w życiu żołnierza na froncie — odczyt. 19,15 Koncert rozrywkowy. 20.00 Czytanki wiejskie: „Piętaszek" — fragment z powieści Daniela Defoe „Robinson Crusoe. 20.15 D. c. koncertu rozrywkowego. 20.35 Audycje informacyjne. 21.00 Echa mocy i chwały — recytacje. 21.15—21,20 Przerwa. 21.20 Ludwik v. Beethoven — Transmisja z Londynu. 22.30 Nowości literackie. 22.45 „O kobietach żołnierzach". (Druga Ochotnicza Legia Kobiet) — wygłosi Stanisława Smoterowa. 22.55 Notatki wilnianina prowadzi Mik. 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego i komunikaty. 23,05 Zakończenie programu.

BARANOWICZE

NIEDZIELA, dn. 21 maja 1939 r.

8.45 Nasz program. 8,50 Rolnictwo powiatu postawskiego — pog. inż. Mariana Żery (z Wilna). 9,00 Gra Mały zespół Mandolinistów „Kaskada" pod dyr. Kazimierza Skindera. 10.30 Muzyka z płyt (z Warszawy). 13,05 Recytacja. 14.40 Aud. lokalne. 15,15 Gawęda aktualna. 19,30 Wieczór świetlicowy w Postawach (z Wilna). 20.00 Gawęda aktualna (z Wilna). 20.00 Rezerwa programowa. 23.05 Zakończenie programu.

PONIEDZIAŁEK, dn. 22 maja 1939 r.

6,57 Pieśń poranna. 8,10 Nasz program. 8,15 Koncert poranny (płyty). 11.20 P. Lacome: La feria — suita hiszpańska (płyty z Warszawy). 14,00 Polska Muzyka baletowa (płyty). 14,20 Wiadomości z naszych stron. 14,30 Koncert popołudniowy (płyty). 18.00 Popularne melodie operetkowe. 20.00 Audycja dla kobiet: „Tuczenie drobiu" — Teodozja Chojnicka. 20.10 Wiadomości dla naszej wsi. 22,45 Pogadanka aktualna (z Wilna). 22,55 Rezerwa programowa. 23,05 Zakończenie programu

WTOREK, dn. 23 maja 1939 r.

6,57 Pieśń poranna. 8,10 Nasz program. 8,15 Koncert poranny z płyt. 11.15 Gwizd i organy Wurlitzera (płyty z Warszawy). 14.00 Koncert z płyt. 14.20 Wiadomości z naszych stron. 14,50 Koncert popołudniowy (płyty). 15.15 Skrzynka ogólna — dr. Marian Stepowski (z Warszawy). 18.00 Piosenki ludowe z płyt. 20.00 Porady Rolnicze. 20.10 Wiadomości dla naszej wsi. 22,55 Rezerwa programowa. 23,05 Zakończenie programu.

ŚRODA, dnia 24 maja 1939 r.

6,57 Pieśń poranna. 8,10 Nasz program. 8,15 Koncert poranny (płyty). 11.25 Muzyka (płyty z Warszawy). 14.00 Twórczość operowa (muzyka z płyt). 14,20 Wiadomości z naszych stron. 14.30 Tańce polskie (muzyka z płyt). 18.00 Muzyka lekka z płyt. 20.00 „Poznajmy Polskę". Zapory wodne w walce z powodziami — pog. Anna Podgórska. 20.10 Wiadomości dla naszej wsi. 21,45 „Teka wileńska": Wsi spokojna, wsi wesoła" — motywy sielskie w poezji polskiej — odczyt prof. Konrada Górskiego (z Wilna). 22,00 Koncert orkiestry Rozgłośni Wileńskiej pod dyr. Władysława Szczepańskiego. 23.05 Zakończenie programu.

LEKARZE

DR MED.
Julian Podwiński
przeprowadził się na stałe
ul. Mickiewicza 44 m. 4, tel. 41
i wznowił przyjęcie chorych.

DOKTÓR
M. Zaurman
Chor. weneryczne, skórne i moczopłciowe
Szopena 3, tel. 20-74.
Przyjmuje 12—2 i 4—8.

DOKTOR MED.
J. Anforowicz-Szczepanowa
choroby skórne, weneryczne, ko'iece.
Przyjmuje w go... 8—9, 12 -1 i 4—7.
Zamkowa 3 m. 9.

DR MED. JANINA
Piotrowicz Jurczenkowa
ordynator szpitala Sawicz.
Choroby skórne, weneryczne i kobiece
ul. Jagiellońska 16 m. 6, tel. 18-66.
Przyjmuje od 5 do 7 wiecz.

DOKTOR
Blumowicz
choroby weneryczne, skórne i moczopłciowe
ul. Wielka 21, tel. 921. Przyjmuje od godz 9—13 i 3—8.

DOKTOR MED.
Zygmunt Kudrewicz
choroby weneryczne, skórne moczopłciowe
ul. Zamkowa 15, tel. 19-60. Przyjmuje w godz. od 8—1 i od 3—

DOKTÓR
Wo.yson
Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe Wileńska 7, tel. 10.67. Przyjmuje od godz. 10—12 i 5—8 wiecz.

AKUSZERKI

AKUSZERKA
Maria Laknerowa
przyjmuje od godz. 9 rano do godz 7 wiecz. — ul. Jakuba Jasińskiego 1 a—" róg ul. 3-go Maja obok Sądu.

AKUSZERKA
M. Brzezina
masaż leczniczy i elektryzacja. Ul. Grodzka Nr. 27 (Zwierzyniec).

AKUSZERKA
Śmiałowska
oraz Gabinet Kosmetyczny, odmładzanie cery, usuwanie zmarszczek, wągrów, piegów, brodawek, łupieżu, usuwanie tłuszczu z bioder i brzucha, kremy odmładzające, wanny elektryczne, elektryzacja. Ceny przystępne. Porady bezpłatne. Zamkowa 26 m. 6.

Kupno i sprzedaż

PLAC budowlany 2200 m kw., z ogrodem owocowym i domem do sprzedania przy ul. W. Pohulanka 28. — Dowiedzieć się tamże — mieszkanie 1a, cały dzień.

DOM Z OGRODEM owocowym, blisko centrum do sprzedania. Dowiedzieć się w Administracji „Kurj. Wil.“.

PLAC do 1000 m kw. kupię w okolicy Zakretowej i Legionowej. Zgłoszenia — ul. Wiwulskiego 6—10 Jan Kuczyński.

TANIO sprzedaje się około 40 ha gruntu, w tem 15 ha pod lasem sosnowym nad rzeką, w miejscu zdrowotnym, nadaje się na letnisko. 2 i pół klm od stacji kolejowej i autobusowej, 50 klm od Wilna. Informacji udziela Administracja „K. W.“.

MEBLE OKAZYJNIE po cenach najniższych na dogodnych warunkach. Wzorowe warsztaty stolarskie — Subocz 19.

DO SPRZEDANIA mieszkania w Domu Spółdzielczym przy ul. Mostowej Nr 3a. Informacje m. Nr 26.

MAGIEL-ELEKTRYCZNY wraz z lokalem z powodu wyjazdu do sprzedania. — Dowiedzieć się: ul. Uniwersytecka 9 m. 22.

KAWIARNIĘ sprzedam dobrze prosperującą — Wilno, Wileńska 8—6. Informacje od godz. 13 do 16.

DZIAŁKI budowlane o powierzchni od 800 do 1,200 m kw. do sprzedania. Ładne położenie. Ziemia ogrodowa. Ceny przystępne. Informacje codziennie od godz. 9 do 7 p. p. — ul. Sołtańska 26 (koło Zwierzyńca) Bujwid.

PRACA

BIURO POSREDNICTWA PRACY dla Kobiet Pols. Kat. T-wa Op. nad Dziewczętami, poleca: nauczycielki, korepetytorki, wychowawczynie, pielęgniarki, piastunki oraz służbę domową i pensjonatową. Gimnazjalna 4 — od godz. 10—15.

TECHNIK, przyjmie pracę jako kierownik działu w większej fabryce drzewnej, lub tartaku. Łaskawe zgłoszenie ofert z podaniem warunków do Adm. K. Wil. „Technik“.

PIELĘGNIARZ sumienny, uczciwy, poszukuje pracy do chorego za niewysokim wynagrodzeniem — ul. Trębacka 22—2 lub w „Kurjerze Wileńskim“ od g. 9 do 8 wiecz.

Stołpeckie

SPÓŁDZIELNIA ROLNICZO - HANDLOWA w Stołpcach, Plac Kościelny 2 tel. 71 Sprzedaje: nawozy sztuczne, maszyny, narzędzia rolnicze i galanterię żelazną, artykuły spożywcze, i kolonialne, na..ona zbóż. materiały opałowe i budowlane, meb' oraz prowadzi komisową hurtownię soli.

Skupuje: — zboże wsze..
oraz trzodę chlewną.

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI pow. stołpeckiego w Stołpcach (ul. Piłsudskiego 8) istnieje o roku 192. Wkłady oszczędnościowe wynoszą ponad 300 tys. zł K. K. O. przyjmuje wkłady od 1 złotego.

LOKALE

POSZUKUJĘ mieszkania 3, 4 pokoje z kuchnią, wanną, ubikacją. Zgłoszenie do Administracji „Kurjera“ dla „Porządek“.

POKÓJ dobrze umeblowany (nieduży) z wygodami dla solidnej osoby. Jagiellońska 6 m. 21.

POKÓJ DUŻY z wygodami do wynajęcia — ul. Brzózki 4 m. 2 (Zakręt).

DWA POKOJE z kuchnią, możliwie z wszystkimi wygodami poszukuje bezdzietne małżeństwo. Zgłoszenia do Redakcji pod „Urzędnik“.

DO WYNAJĘCIA wolne od podatku 2 i 3 pokojowe mieszkanie ze wszelkimi wygodami — ul. Tartaki 34a.

LETNISKA

LETNISKO w Anielinie od 5 czerwca. Miejscowość sucha, ładna, las sosnowy, rzeka. Odżywianie dobre. Adres. Poczta Gudogaje, Anielin Downar-Zapolska.

LETNISKA w pobliżu Jaszun nad Mereczanką, 2, 3, 4 pok. umeblow. Urocza miejscowość. Sosnowe lasy. Informacje — Święciańska (Rossa) 25 (od 3 do 5 g.).

RÓŻNE

FILMOWYM ARTYSTĄ(ką) zostać może każdy. Napisz imię, nazwisko i dokładny adres, a otrzymasz zupełnie bezpłatnie informacje wraz z materiałem od jedynej w Polsce Szkoły Gry Filmowej Hanny Ossorji Warszawa XIII, Poznańska 14.

HANDLOWO-PRZEMYSŁOWE rentowne przedsiębiorstwo w Wilnie poszukuje zaraz wspólnika (czki) z kapitałem od 3 do 4 tysięcy złotych oraz z udziałem w pracy. Oferty: Wilno, ul. Kolejowa 3 m. 6 pod „Sew“.

NIEZAWODNĄ metodą odzwyczajam od palenia, alkoholu i innych nałogów. Skutek gwarantowany. Liczne podziękowania. Podać datę urodzenia. Adresować: Womouth, Kraków, Straszewskiego.

ZUPEŁNIE BEZPŁATNIE!!!.. — otrzymasz klucz do Nowego Życia-Dobrobytu. Światowa sława!!! Studio Mediumiczno-Astro-Grafologiczne „Paldini“ rozwiąże zagadkę Twej przyszłości, wybierze Ci szczęśliwy numer, gwarantując wygraną. Osiągniesz szczęście, zadowolenie, miłość pożądanej osoby, sposób zwyciężania wrogów. Podaj zaraz datę urodzenia, załącz jeden złoty znaczkami na koszty przesyłki. Adresować: Studio „Paldini“ Kraków, Tomasza, skrytka 652.

Matrymonialne

WDOWA 37 lat, inteligentna, niebiedna, poślubi pana kulturalnego i inteligentnego niezależnego materialnie. Wilno: Poste-Restante, okazicielce dowodu osobistego Nr 064080.

KAWALER lat 30, bez nałogów, poważny na stałej posadzie samorządowej z pensją 350 — pragnie poznać miłą kulturalną panią, możliwie ze sfer kupieckich. Cel matrymonialny. Zgłosz. do Adm. „K. W.“ sub Absolwent WSH.

URZĘDNIK samorządowy VIII. lat 28. blondyn, wzrost średni, pozna w celu matrymonialnym panią, najchętniej nauczycielkę. Zgłosz. do Adm. „K. W.“ sub. „Współpraca“.

PANNA lat 28, zgrabna blondynka, własny sklep galanteryjny i nieco gotowizny — wyjdzie zamąż za nauczyciela lub wojskowego. Zgłoszenia nieanonimowe do Adm. „K. W.“ sub. „Nowogródzkie“.

Nieświeskie

Komunalna Kasa Oszczędności pow. nieświeskiego w Nieświeżu, przyjmuje wkłady od 1 złotego.

CHRZEŚCIJAŃSKI BANK LUDOWY w Nieświeżu jest najstarszą instytucją kredytową w powiecie. **Wydaje pożyczki** członkom, prz... wkłady od 1 złotego.

Powiatowa Spółdzielnia Rolniczo Handlowa z odpow. udziałami w Nieświeżu, tel. 99. oddziały: w Klecku i Snowie. Zakupuje: wszelkie ziemiopłody — trzodę chlewną — bydło. Sprzedaje: maszyny i narzędzia rolnicze — nawozy sztuczne — artykuły — budowlane.

Jan Giedroyć Juraha — „Warszawianka“. Nieśwież, ul. Wileńska 34 Sprzedaż owoców południowych i delikatesów.

REDAKTORZY DZIAŁÓW: Władysław Abramowicz — sprawy kulturalne litewskie i wiadomości z m. Lidy; Zbigniew Cieślik — kronika zamiejscowa; Włodzimierz Hołubowicz — sprawozdania sądowe i reportaż „specjalnego wysłannika“; Witold Kiszkis — wiad. gospodarcze i polityczne (depeszowe i telef.); Eugenia Masiejewska-Kobylińska — dział p. t. „Ze świata kobiecego“; Kazimierz Leczycki — przegląd prasy; Józef Maśliński — recenzje teatralne; Anatol Mikułko — felieton literacki, humor, sprawy kulturalne; Jarosław Niecieckí — sport; Helena Romer — recenzje książek; Eugeniusz Swianiewicz — kronika wileńska; Józef Święcicki — artykuły polityczne, społeczne i gospodarcze.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA
Konto P.K.O. 700.312. Konto rozrach. 1, Wilno 1
Centrala. Wilno, ul. Biskupa Bandurskiego 4
Redakcja: tel. 79. Godziny przyjęć 1—3 po południu
Administracja: tel. 99—czynna od godz. 9.30—15.30
Drukarnia: tel. 3-40. Redakcja rękopisów nie zwraca.

Oddziały: Nowogródek, Bazyliańska 35, tel. 169; Lida, ul. Zamkowa 4/7, tel. 73; Baranowicze, Ułańska 11; Łuck, Wojewódzka 5.
Przedstawicielstwa: Nieśwież, Kleck, Słonim, Stołpce, Szczuczyn, Wołożyn, Wilejka, Głębokie, Grodno, Pińsk, Wołkowysk, Brześć n/B.

CENA PRENUMERATY
miesięcznie: z odnoszeniem do domu w kraju —3 zł., za granicą 6 zł., z odbiorem w administracji zł. 2.50, na wsi, w miejscowościach, gdzie nie ma urzędu pocztowego ani agencji zł. 2.50

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetr. przed tekstem 75 gr., w tekście 60 gr., za tekstem 30 gr, drobne 10 gr za wyraz, Najmniesze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie. Zastrzeżeń miejsca dla „drobnych“ nie przyjmujemy Przydział ogłoszeń do odpowiednich rubryk zależny jest tylko od Administracji. Kronika redakc. i komunikaty 60 gr za wiersz jednoszpaltowy. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe tabelaryczne 50%. Układ ogłoszeń w tekście 5-łamowy, za tekstem 10-łamowy Za treść ogłoszeń i rubrykę „nadesłane“ redakcja nie odpowiada. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń i nie przyjmuje zastrzeżeń miejsca. Ogłoszenia są przyjmowane w godz. 9.30 — 16.30 i 17 — 20.

Wydawnictwo „Kurjer Wileński“ Sp. z o. o.

Druk. „Znicz“, Wilno, ul. Bisk. Bandurskiego 4, tel. 3-40 Uocz. z E. Kotlarewskiego. Wileńska 11